

«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ
Директорлар кеңесінің
2024 жылғы «07» тамыздағы № 13
хаттамасына №.... қосымша

**«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының
тарифтік саясаты**

Астана қ., 2024 жыл

ІНҚ БОЙЫНША ТҮЙІНДЕМЕ

ІНҚ атауы	«Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының тарифтік саясаты
ІНҚ иесі	Актuariйлер қызметі
Қолжетімділік деңгейі	Жалпыға қолжетімді
Қоғамның барлық жұмыскерлерін таныстыру жөніндегі іс-шаралар/ ҚБ/ ҚБ құрамына кірмейтін жұмыскерлердің атауы	ІНҚ «Ішкі портал» желілік дискісіне орналастырылған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы жіберу
Енгізілген өзгерістер мен толықтырулар:	
_____ шешімге сәйкес өзгерістер мен толықтырулар енгізілді	« ____ » _____ 2024ж. № ____

Мазмұны

1-тарау. Жалпы ережелер	4
2-тарау. Өнімдер бойынша тарифтер: «Экспорттық кредиттерді сақтандыру»;	4
3-тарау. Өнім бойынша тарифтер: «Экспорттаушының қысқа мерзімді дебиторлық берешегін сақтандыру»	11
4-тарау. Өнім бойынша тарифтер: «Инвестицияларды сақтандыру»	14
5-тарау. Өнімдер бойынша тарифтер: «Экспорттық аккредитивтерді сақтандыру»; «Шетелдік банктер берген банктік кепілдіктерді сақтандыру»	16
6-тарау. Өнімдер бойынша тарифтер: «Қарыздарды ерікті сақтандыру»; «Жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру»; «Қаржы лизингін ерікті сақтандыру»; «аванстық төлемдерді қайтару бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Облигациялар бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Мерзімді валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Экспорттаушының қаржы ұйымдары алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру»; «Кепілдіктер мен кепілгерліктерді сақтандыру» түрі бойынша	19
7-тарау. «Шетелдік контрагентті қаржыландыру кезінде кредиттік ұйымды сақтандыру» өнімі бойынша тарифтер	21
8 тарау. «Шикізаттық емес экспортты ілгерілету жөніндегі мәмілелерге кепілдік беру» өнімі бойынша тарифтер	23
9 тарау. Тарифтерге жеңілдіктер	26
10 тарау. Қайта сақтандыру шарттары бойынша тарифтік мөлшерлемелер	27
11 тарау. Қорытынды ережелер	27
Қосымша 1	28
2 қосымша	30
3-қосымша	31
4-қосымша	32
Келісімдеу парағы	66

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының тарифтік саясаты (бұдан әрі мәтін бойынша – Саясат) Қоғамның қаржылық орнықтылығы мен рентабельділігін қамтамасыз ету мақсатында сақтандыру, қайта сақтандыру және кепілдік беру шарттары бойынша тарифтерді белгілеу, ретке келтіру және түзету бойынша «Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының (бұдан әрі мәтін бойынша – Қоғам) қызметіне қойылатын негізгі талаптарды айқындайды.

2. Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына және Қоғамның ішкі құжаттарына сәйкес әзірленді.

3. Осы Саясаттың күші сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметіне, Қоғам жүзеге асыратын шикізаттық емес экспортты ілгерілету жөніндегі мәмілелерге кепілдік беруге қолданылады. Саясат сақтандыру (қайта сақтандыру) және кепілдік беру процесіне қатысатын қоғамның барлық мүдделі құрылымдық бөлімшелері мен қызметкерлерінің танысуы және қолдануы үшін міндетті болып табылады.

4. Осы Саясатта қолданылатын ұғымдар, анықтамалар, қысқарған сөздер:

1) Брутто мөлшерлеме-сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлейтін және таза мөлшерлеме мен жүктемеден тұратын тариф;

2) Жүктеме-сақтандыру/кепілдік операцияларын, күтпеген шығындар мен пайданы жүргізуге қоғамның әкімшілік шығыстарын жабуға арналған жалпы мөлшерлеменің бөлігі;

3) Нетто-мөлшерлеме -сақтандыру және кепілдік төлемдерін жүзеге асыруға қоғамның ресурстарын қалыптастыруға арналған, негізгі бөліктен және тәуекелдік үстемеақыдан тұратын брутто-мөлшерлеменің бөлігі;

4) Саралау коэффициенттері-сақтандыру объектісінің тәуекел факторларын есепке алу үшін есептелген тарифке қолданылатын коэффициенттер;

5) ЭЫДҰ-The Eganisation for Economic Co-operation and Development (OECD) - Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы;

6) Прага клубы (Берн одағы) - Орталық, Шығыс Еуропа, Африка және Азия Экспорттық кредиттерді сақтандыру ұйымдарының Қауымдастығы, Экспорттық кредиттерді сақтандыру жөніндегі ұлттық мекемелер арасында ақпарат пен тәжірибе алмасуға мүмкіндік береді;

7) Тәуекел үстемесі-күтілетін мәндерден кездейсоқ ауытқу қаупін көрсететін таза мөлшерлеменің бөлігі;

8) Сақтандыру тарифі-сақтандыру бірлігінің құны;

9) Кепілдік бойынша тариф-кепілмен қамтылатын бірлік құны.

5. Елдің санатын анықтау үшін ЭЫДҰ-ның ішкі жіктелуі мен жіктелуі қолданылады. Қоғамның андеррайтингтік кеңесі 24 (жиырма төрт) айға дейін қоса алғанда сақтандыру қорғанысын беру кезінде пайдаланылатын елдердің ішкі жіктемесін бекітеді, қалған жағдайларда ЭЫДҰ айқындаған санаттар пайдаланылады. Сақтандыру объектісінің аумағы Қазақстан Республикасы болып табылатын жағдайларда тарифті есептеу үшін ел санатының коэффициенті 1 (бірлікке) теңестіріледі.

6. 12 (он екі) айдың еселігі болып табылмайтын сақтандыру мерзімі үшін тарифті есептеу кезінде 6-тараудың 49-тармағында не 7-тараудың 60-тармағында не осы саясаттың 8-тарауының 69-тармағында көрсетілген сақтандырудың қажетті мерзімі болатын мәндерді тиісті сақтандыру өнімі үшін таңдау қажет, бұл ретте ең аз мерзім *A* әрпімен және максималды мерзім *B* әрпімен белгіленеді.

Әрі қарай, *A* мерзіміне сәйкес келетін тариф ($a \cdot 12$) бөлінеді және қажетті мерзім айларының санына көбейтіледі.

Тариф для необходимого срока = $\frac{\text{тариф, соответствующий сроку } a}{12 \cdot a} \cdot \text{необходимый срок в месяцах.}$

2-тарау. Өнімдер бойынша тарифтер: «Экспорттық кредиттерді сақтандыру»; «Экспорттаушының жұмыстарды орындаумен/қызмет көрсетумен байланысты»

шығындарын сақтандыру»; Халықаралық факторингті сақтандыру»

7. Осы тараудың өнімдері «Басқа қаржылық шығындардан сақтандыру» түріне жатады.

8. Нетто-мөлшерлемені есептеу осы Саясатқа 1-қосымшаға сәйкес тарифтерді құру қағидаттарына сәйкес жүргізіледі. Есептеулерде осы Саясатқа 2-қосымшада көрсетілген Прага клубының (Берн одағы) статистикалық деректері пайдаланылады.

Орташа арифметикалық шығынды есептеу нәтижелері №1 кестеге келтірілген:

№1 кесте

Жыл	Міндеттемелердің жиынтық сомасы	Регресстерді шегергендегі сақтандыру жағдайлары бойынша жиынтық төлемдер	Нақты шығын $y_i(\%)$
2011	26 809	59.14	0.22%
2012	27 409	114.49	0.42%
2013	27 860	77.70	0.28%
2014	30 060	244.98	0.81%
2015	24 726	229.08	0.93%
2016	37 624	314.28	0.84%
2017	39 256	221.44	0.56%
2018	47 790	333.91	0.70%
2019	43 512	284.51	0.65%
Орташа арифметикалық шығын			0.60%

Осылайша, нетто мөлшерлеменің негізгі бөлігі мынаған тең:

$$\bar{y}=0.60\%.$$

Әрі қарай орташа квадраттық ауытқу анықталады, ол былайша есептеледі:

- 1) жеке шығын мәндерінің $(y_i - \bar{y})i = 1$ үшін орташа арифметикалық мәннен ауытқулары бар...9;
- 2) табылған ауытқулар квадратталады $(y_i - \bar{y})^2$.

Есептеу нәтижелері №2 кестеге келтірілген:

№2 кесте

Нақты шығын $y_i(\%)$	Орташа арифметикалық шығыннан ауытқу $((y_i - \bar{y}))$	Ауытқу квадраттары $(y_i - \bar{y})^2$
0.22%	-0.38%	0.00144%
0.42%	-0.18%	0.00032%
0.28%	-0.32%	0.00102%
0.81%	0.21%	0.00044%
0.93%	0.33%	0.00109%
0.84%	0.24%	0.00058%
0.56%	-0.04%	0.00002%
0.70%	0.10%	0.00010%
0.65%	0.05%	0.00003%
Сомасы		0.00504%

- 3) Содан кейін орташа квадраттық ауытқу есептеледі:

$$\sigma_y = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^9 (y_i - \bar{y})^2}{(n-1)}} = \sqrt{\frac{0.00504\%}{(9-1)}} = \sqrt{0.00063\%} = 0.25\%.$$

Вариация коэффициенті есептеледі:

$$Vy = 0.42.$$

Сонда тәуекел сыйлықақысы мынаған тең болады:

$$\delta = \alpha * \bar{y} * Vy = 1.28 * 0.60\% * 0.42 = 0.32\%.$$

Жоғарыда айтылғандарға байланысты нетто-мөлшерлеме мынадай болып Tn анықталады:

$$Tn = \bar{y} + \delta = 0.60\% + 0.32\% = 0.92\%.$$

9. Брутто мөлшерлеме келесі формула бойынша есептеледі:

$TB = Tn / (1 - Lv)$, мұндағы Lv - бұл өнімдер үшін пайдаланылмайтын айнымалы жүктеме.

Брутто – мөлшерлеме мәні, Tb 0.92% тең.

Бұл жалпы мөлшерлеме базалық сақтандыру тарифі болып табылады.

10. Дифференциация коэффициенттерін қолдана отырып, сақтандыру тарифтері диапазонының минималды және максималды мәндері анықталады.

Осы Саясаттың №3 кестесінде ағымдағы тараудың өнімдері үшін саралау коэффициенттері келтірілген. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін көрсетілген факторларға сәйкес сақтандыру тарифі былайша есептеледі:

$$Тариф = Tb * \Psi,$$

мұндағы: Ψ – тәуекел дәрежесіне әсер ететін дифференциация коэффициенттері

Коэффициенттер

2020 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілген «Arrangement On Officially Supported Export Credits» Экспорттық кредиттерді қолдау жөніндегі ЭЫДҰ ресми ұйымдарының келісімінде (бұдан әрі - Келісім) ұсынылған деректерге сәйкес алынды. Коэффициенттердің мәндері елдік тәуекелдің айнымалыларына және уақыт диапазонындағы контрагенттің тәуекелдеріне байланысты.

Тариф саяси және коммерциялық тәуекелді жиынтық жабу үшін беріледі.

№3 кесте
Дифференциация коэффициенттері

		Сатып алушының/ шетелдік контрагенттің сенімділік дәрежесі											
		1		2		3		4		5		6	
		30 күн	10 жыл	30 күн	10 жыл	30 күн	10 жыл	30 күн	10 жыл	30 күн	10 жыл	30 күн	10 жыл
Ел санаты	1	0.39	1.36	0.40	2.55	0.41	3.53	0.41	4.29	0.42	5.76	0.44	8.21
	2	0.40	2.55	0.41	3.86	0.42	4.86	0.43	6.03	0.44	7.54	0.46	9.89
	3	0.41	4.18	0.42	5.38	0.43	6.61	0.44	7.66	0.46	9.57	0.48	12.01
	4	0.43	6.36	0.44	7.45	0.45	8.90	0.46	10.16	0.48	12.23	0.50	15.16
	5	0.88	8.86	0.89	9.95	0.90	11.53	0.92	12.99	0.94	15.61	0.96	18.02
	6	1.38	11.09	1.39	12.17	1.41	13.89	1.43	16.30	1.45	18.72	1.47	21.13
	7	2.05	13.91	2.07	15.27	2.08	16.86	2.10	19.27	2.12	21.68	2.14	24.10

11. Тәуекел объектісін бағалау осы Саясатқа 4-қосымшада сипатталған сақтандыру түрлері мен өнімдері бойынша сенімділік өлшемшарттары бойынша жүргізіледі. Осыған сәйкес ең төменгі және ең жоғары базалық сақтандыру тарифтері саралау коэффициенттерінің ең төменгі және ең жоғары мәніне базалық тарифті көбейту арқылы есептеледі:

Ең төменгі базалық тариф = $0.92\% * 0.39 = 0.36\%$

Ең жоғарғы базалық тариф = $0.92\% * 24.10 = 22.17\%$.

Ең төменгі, базалық және ең жоғары сақтандыру тарифтерінің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.36%	0.92%	22.17%

12. Тариф белгілеу кезінде осы Саясаттың 11-тармағында көрсетілген диапазон жеңілдіктерді қолдана отырып, жеке тарифтерді не тарифтерді белгілеу үшін шекті мәндер ретінде әрекет етеді.

13. Тарифтік топ саясаттың осы тармағының №4 кестесінде саралау коэффициенттерін қолдана отырып, тиісті *Тариф/(1-Lv)* қатынасы ретінде көрсетілген. Кестедегі деректер осы Саясатқа 4 – қосымшаға сәйкес алты санат-сенімділік критерийлері бойынша ұсынылған.

№4 кесте

1- санат

		Мерзімі (күндері)											
		Күндер	0- 30	31- 61	62- 91	92- 122	123- 152	153- 183	184- 274	275- 365	366- 456	457- 548	549- 639
Ел санаты	1	0.36	0.37	0.37	0.38	0.39	0.40	0.42	0.44	0.46	0.49	0.51	0.53
	2	0.37	0.38	0.40	0.42	0.43	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.75
	3	0.38	0.41	0.44	0.47	0.50	0.53	0.61	0.70	0.79	0.88	0.96	1.05
	4	0.40	0.44	0.49	0.53	0.58	0.63	0.76	0.90	1.04	1.18	1.31	1.45
	5	0.81	0.87	0.93	1.00	1.06	1.12	1.31	1.49	1.67	1.86	2.05	2.23
	6	1.27	1.35	1.42	1.50	1.57	1.65	1.88	2.10	2.32	2.55	2.78	3.00
	7	1.89	1.98	2.07	2.17	2.26	2.35	2.63	2.90	3.17	3.45	3.73	4.00

2- санат

		Мерзімі (күндері)												
		Күндер	0- 30	31- 61	62- 91	92- 122	123- 152	153- 183	184- 274	275- 365	366- 456	457- 548	549- 639	640- 730
Ел санаты	1	0.37	0.38	0.40	0.42	0.43	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.75	
	2	0.38	0.40	0.43	0.46	0.48	0.51	0.59	0.67	0.75	0.83	0.91	0.99	
	3	0.39	0.43	0.46	0.50	0.54	0.58	0.70	0.81	0.92	1.04	1.16	1.27	
	4	0.40	0.46	0.51	0.57	0.62	0.68	0.84	1.00	1.16	1.33	1.49	1.65	
	5	0.82	0.89	0.96	1.03	1.10	1.17	1.38	1.59	1.80	2.01	2.22	2.43	
	6	1.28	1.37	1.45	1.53	1.62	1.70	1.95	2.20	2.45	2.70	2.95	3.20	
	7	1.90	2.00	2.11	2.21	2.31	2.41	2.72	3.03	3.33	3.64	3.94	4.25	

3- санат

		Мерзімі (күндері)											
		Күндер	0- 30	31- 61	62- 91	92- 122	123- 152	153- 183	184- 274	275- 365	366- 456	457- 548	549- 639
Ел санаты	1	0.37	0.40	0.42	0.45	0.47	0.50	0.57	0.64	0.71	0.79	0.86	0.93
	2	0.38	0.42	0.45	0.49	0.52	0.56	0.66	0.76	0.86	0.97	1.07	1.17
	3	0.40	0.45	0.49	0.54	0.59	0.64	0.78	0.92	1.07	1.21	1.35	1.50
	4	0.41	0.48	0.55	0.61	0.68	0.74	0.94	1.13	1.33	1.53	1.72	1.92
	5	0.83	0.91	1.00	1.08	1.16	1.24	1.49	1.74	1.98	2.23	2.48	2.72
	6	1.30	1.39	1.49	1.59	1.68	1.78	2.07	2.36	2.65	2.94	3.23	3.52
	7	1.91	2.03	2.14	2.26	2.37	2.49	2.83	3.17	3.51	3.86	4.20	4.54

4-санат

		Мерзімі (күндері)												
		Күндер	0- 30	31- 61	62- 91	92- 122	123- 152	153- 183	184- 274	275- 365	366- 456	457- 548	549- 639	640- 730
Ел санаты	1	0.38	0.41	0.44	0.47	0.50	0.53	0.62	0.71	0.80	0.89	0.98	1.07	
	2	0.39	0.44	0.48	0.52	0.57	0.61	0.74	0.87	1.00	1.13	1.26	1.39	
	3	0.41	0.46	0.52	0.57	0.63	0.69	0.85	1.02	1.19	1.36	1.52	1.69	
	4	0.42	0.50	0.57	0.65	0.72	0.80	1.03	1.25	1.47	1.70	1.93	2.15	
	5	0.84	0.94	1.03	1.12	1.22	1.31	1.59	1.87	2.15	2.43	2.71	2.99	
	6	1.31	1.43	1.54	1.66	1.77	1.89	2.24	2.58	2.92	3.27	3.62	3.96	
	7	1.93	2.07	2.20	2.33	2.46	2.60	3.00	3.39	3.79	4.19	4.59	4.99	

5-санат

	Күндер	Мерзімі (күндері)											
		0- 30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730
Ел санаты	1	0.39	0.43	0.47	0.52	0.56	0.60	0.72	0.85	0.97	1.09	1.22	1.34
	2	0.40	0.46	0.51	0.57	0.62	0.68	0.84	1.01	1.17	1.34	1.50	1.67
	3	0.42	0.49	0.56	0.63	0.70	0.77	0.98	1.20	1.41	1.62	1.83	2.04
	4	0.44	0.53	0.62	0.71	0.80	0.90	1.17	1.44	1.71	1.99	2.26	2.53
	5	0.86	0.98	1.09	1.20	1.32	1.43	1.77	2.11	2.45	2.79	3.13	3.47
	6	1.33	1.47	1.60	1.74	1.87	2.00	2.40	2.80	3.20	3.61	4.00	4.40
	7	1.95	2.10	2.25	2.41	2.56	2.71	3.16	3.62	4.07	4.52	4.98	5.43

6-санат

	Күндер	Мерзімі (күндері)											
		0- 30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730
Ел санаты	1	0.41	0.47	0.53	0.59	0.65	0.71	0.89	1.07	1.25	1.43	1.61	1.79
	2	0.42	0.50	0.57	0.64	0.71	0.79	1.01	1.23	1.44	1.66	1.88	2.10
	3	0.44	0.53	0.62	0.71	0.80	0.89	1.15	1.42	1.69	1.96	2.22	2.49
	4	0.46	0.58	0.69	0.80	0.92	1.03	1.37	1.71	2.05	2.39	2.73	3.07
	5	0.88	1.01	1.14	1.28	1.41	1.54	1.94	2.33	2.73	3.13	3.52	3.92
	6	1.35	1.50	1.65	1.81	1.96	2.11	2.57	3.02	3.48	3.94	4.39	4.85
	7	1.97	2.14	2.31	2.48	2.65	2.82	3.33	3.84	4.34	4.86	5.37	5.87

Сақтандыру мерзімі 25 айдан бастап келесі тарифтер қолданылады:

1- санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	0.62	0.71	0.80	0.89	0.98	1.07	1.16	1.25
	2	0.95	1.15	1.35	1.55	1.75	1.95	2.15	2.35
	3	1.40	1.75	2.10	2.45	2.80	3.15	3.50	3.85
	4	2.00	2.55	3.10	3.65	4.20	4.75	5.30	5.85
	5	2.97	3.71	4.45	5.19	5.93	6.67	7.41	8.15
	6	3.90	4.80	5.70	6.60	7.50	8.40	9.30	10.20
	7	5.10	6.20	7.30	8.40	9.50	10.60	11.70	12.80

2- санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	0.95	1.15	1.35	1.55	1.75	1.95	2.15	2.35
	2	1.31	1.63	1.95	2.27	2.59	2.91	3.23	3.55
	3	1.73	2.19	2.65	3.11	3.57	4.03	4.49	4.95
	4	2.30	2.95	3.60	4.25	4.90	5.55	6.20	6.85
	5	3.27	4.11	4.95	5.79	6.63	7.47	8.31	9.15
	6	4.20	5.20	6.20	7.20	8.20	9.20	10.20	11.20
	7	5.48	6.70	7.93	9.15	10.38	11.60	12.83	14.05

3- санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	1.22	1.51	1.80	2.09	2.38	2.67	2.96	3.25
	2	1.59	2.00	2.41	2.82	3.23	3.65	4.06	4.47
	3	2.07	2.64	3.22	3.79	4.36	4.93	5.51	6.08
	4	2.70	3.49	4.27	5.05	5.84	6.62	7.41	8.19
	5	3.71	4.69	5.68	6.67	7.65	8.64	9.62	10.61
	6	4.67	5.83	6.99	8.15	9.31	10.46	11.62	12.78
	7	5.91	7.28	8.66	10.03	11.40	12.77	14.14	15.51

4 санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	1.43	1.79	2.15	2.51	2.87	3.23	3.59	3.95
	2	1.91	2.43	2.95	3.47	3.99	4.51	5.03	5.55
	3	2.36	3.03	3.70	4.37	5.04	5.71	6.38	7.05
	4	3.05	3.95	4.85	5.75	6.65	7.55	8.45	9.35
	5	4.11	5.23	6.35	7.47	8.59	9.71	10.83	11.95
	6	5.34	6.72	8.10	9.48	10.86	12.24	13.62	15.00
	7	6.58	8.17	9.77	11.36	12.95	14.54	16.14	17.73

5-санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	1.84	2.33	2.83	3.32	3.82	4.31	4.81	5.30
	2	2.33	2.99	3.65	4.30	4.96	5.62	6.28	6.94
	3	2.89	3.73	4.58	5.42	6.27	7.11	7.96	8.80
	4	3.62	4.71	5.80	6.89	7.98	9.07	10.16	11.25
	5	4.83	6.19	7.56	8.92	10.28	11.64	13.00	14.36
	6	6.01	7.61	9.21	10.81	12.41	14.02	15.62	17.22
	7	7.25	9.06	10.88	12.69	14.51	16.32	18.14	19.95

6-санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	2.51	3.23	3.95	4.67	5.39	6.11	6.83	7.55
	2	2.98	3.85	4.73	5.60	6.48	7.35	8.23	9.10
	3	3.56	4.63	5.70	6.77	7.84	8.91	9.98	11.05
	4	4.43	5.79	7.15	8.51	9.87	11.23	12.59	13.95
	5	5.50	7.08	8.67	10.25	11.83	13.41	15.00	16.58
	6	6.67	8.50	10.32	12.14	13.97	15.79	17.62	19.44
	7	7.91	9.95	11.99	14.02	16.06	18.10	20.13	22.17

14. Тарифтер пайызбен көрсетіледі, сақтандыру құны тарифтік торда көрсетілген алынған тарифті сақтандыру тәуекелі сомасына көбейту арқылы айқындалады.

3-тарау. Өнім бойынша тарифтер: «Экспорттаушының қысқа мерзімді дебиторлық берешегін сақтандыру»

15. Осы тараудың өнімі «басқа қаржылық шығындардан сақтандыру» түріне жатады.

16. «Экспорттаушының қысқа мерзімді дебиторлық берешегін сақтандыру» өнімі үшін базалық тарифтің есептеулері осы Саясаттың 8, 9-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

17. Дифференциация коэффициенттерін қолдана отырып, тарифтер диапазонының минималды және максималды мәндері анықталады.

№ 5 кестеде ағымдағы тарау өнімі үшін саралау коэффициенттері берілген. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін көрсетілген факторларға сәйкес сақтандыру тарифі былайша есептеледі:

$$Тариф = Tb * \Psi,$$

мұндағы: Ψ – тәуекел дәрежесіне әсер ететін дифференциация коэффициенттері.

Коэффициенттер Келісімде берілген мәліметтерге сәйкес алынады. Коэффициенттердің мәндері елдік тәуекелдің айнымалыларына және уақыт диапазонындағы контрагенттің тәуекелдеріне байланысты.

Тариф саяси және коммерциялық тәуекелді жиынтық жабу үшін беріледі.

		Сатып алушының / импорттаушының сенімділік дәрежесі											
		1		2		3		4		5		6	
		30 күн	730 күн	30 күн	730 күн	30 күн	730 күн	30 күн	730 күн	30 күн	730 күн	30 күн	730 күн
Ел санаты	1	0.39	0.58	0.40	0.82	0.41	1.01	0.41	1.16	0.42	1.46	0.44	1.95
	2	0.40	0.82	0.41	1.08	0.42	1.28	0.43	1.51	0.44	1.81	0.46	2.28
	3	0.41	1.14	0.42	1.38	0.43	1.63	0.44	1.84	0.46	2.22	0.48	2.71
	4	0.43	1.58	0.44	1.79	0.45	2.08	0.46	2.34	0.48	2.75	0.50	3.34
	5	0.88	2.42	0.89	2.64	0.90	2.96	0.92	3.25	0.94	3.77	0.96	4.26
	6	1.38	3.26	1.39	3.48	1.41	3.82	1.43	4.30	1.45	4.79	1.47	5.27
	7	2.05	4.35	2.07	4.62	2.08	4.94	2.10	5.42	2.12	5.90	2.14	6.38

18. Тәуекел объектісін бағалау 4-қосымшада сипатталған критерийлер бойынша жүргізіледі. Осыған сәйкес ең төменгі және ең жоғары базалық сақтандыру тарифтері саралау коэффициенттерінің ең төменгі және ең жоғары мәніне базалық тарифті көбейту арқылы есептеледі:

Ең төменгі базалық тариф = $0.92\% \cdot 0.39 = 0.36\%$;

Максималды базалық тариф = $0.92\% \cdot 6.38 = 5.87\%$.

Ең төменгі, базалық және ең жоғары сақтандыру тарифтерінің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.36%	0.92%	5.87%

19. Тариф белгілеу кезінде жоғарыда көрсетілген диапазон жеңілдіктерді қолдана отырып, жеке тарифтерді немесе тарифтерді белгілеу үшін шекті мәндер ретінде әрекет етеді.

20. Тарифтік тор №6 кестеде саралау коэффициенттерін қолдана отырып, тиісті *Тариф/(1-Lv)* қатынасы ретінде көрсетілген. Кестедегі деректер осы Саясатқа 4 – қосымшаға сәйкес алты санат-сенімділік критерийлері бойынша ұсынылған.

1- санат

		Мерзімі (күндері)											
		Күндер	0-30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639
Ел санаты	1	0.36	0.37	0.37	0.38	0.39	0.40	0.42	0.44	0.46	0.49	0.51	0.53
	2	0.37	0.38	0.40	0.42	0.43	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.75
	3	0.38	0.41	0.44	0.47	0.50	0.53	0.61	0.70	0.79	0.88	0.96	1.05
	4	0.40	0.44	0.49	0.53	0.58	0.63	0.76	0.90	1.04	1.18	1.31	1.45
	5	0.81	0.87	0.93	1.00	1.06	1.12	1.31	1.49	1.67	1.86	2.05	2.23
	6	1.27	1.35	1.42	1.50	1.57	1.65	1.88	2.10	2.32	2.55	2.78	3.00
	7	1.89	1.98	2.07	2.17	2.26	2.35	2.63	2.90	3.17	3.45	3.73	4.00

2- санат

Мерзімі (күндері)												
Күндер	0-30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730

Ел санаты	1	0.37	0.38	0.40	0.42	0.43	0.45	0.50	0.55	0.60	0.65	0.70	0.75
	2	0.38	0.40	0.43	0.46	0.48	0.51	0.59	0.67	0.75	0.83	0.91	0.99
	3	0.39	0.43	0.46	0.50	0.54	0.58	0.70	0.81	0.92	1.04	1.16	1.27
	4	0.40	0.46	0.51	0.57	0.62	0.68	0.84	1.00	1.16	1.33	1.49	1.65
	5	0.82	0.89	0.96	1.03	1.10	1.17	1.38	1.59	1.80	2.01	2.22	2.43
	6	1.28	1.37	1.45	1.53	1.62	1.70	1.95	2.20	2.45	2.70	2.95	3.20
	7	1.90	2.00	2.11	2.21	2.31	2.41	2.72	3.03	3.33	3.64	3.94	4.25

3- санат

Ел санаты	Мерзімі (күндері)												
	Күндер	0-30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730
	1	0.37	0.40	0.42	0.45	0.47	0.50	0.57	0.64	0.71	0.79	0.86	0.93
	2	0.38	0.42	0.45	0.49	0.52	0.56	0.66	0.76	0.86	0.97	1.07	1.17
	3	0.40	0.45	0.49	0.54	0.59	0.64	0.78	0.92	1.07	1.21	1.35	1.50
	4	0.41	0.48	0.55	0.61	0.68	0.74	0.94	1.13	1.33	1.53	1.72	1.92
	5	0.83	0.91	1.00	1.08	1.16	1.24	1.49	1.74	1.98	2.23	2.48	2.72
	6	1.30	1.39	1.49	1.59	1.68	1.78	2.07	2.36	2.65	2.94	3.23	3.52
	7	1.91	2.03	2.14	2.26	2.37	2.49	2.83	3.17	3.51	3.86	4.20	4.54

4-санат

Ел санаты	Мерзімі (күндері)												
	Күндер	0-30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730
	1	0.38	0.41	0.44	0.47	0.50	0.53	0.62	0.71	0.80	0.89	0.98	1.07
	2	0.39	0.44	0.48	0.52	0.57	0.61	0.74	0.87	1.00	1.13	1.26	1.39
	3	0.41	0.46	0.52	0.57	0.63	0.69	0.85	1.02	1.19	1.36	1.52	1.69
	4	0.42	0.50	0.57	0.65	0.72	0.80	1.03	1.25	1.47	1.70	1.93	2.15
	5	0.84	0.94	1.03	1.12	1.22	1.31	1.59	1.87	2.15	2.43	2.71	2.99
	6	1.31	1.43	1.54	1.66	1.77	1.89	2.24	2.58	2.92	3.27	3.62	3.96
	7	1.93	2.07	2.20	2.33	2.46	2.60	3.00	3.39	3.79	4.19	4.59	4.99

5-санат

	Күндер	Мерзімі (күндері)											
		0-30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730
Ел санаты	1	0.39	0.43	0.47	0.52	0.56	0.60	0.72	0.85	0.97	1.09	1.22	1.34
	2	0.40	0.46	0.51	0.57	0.62	0.68	0.84	1.01	1.17	1.34	1.50	1.67
	3	0.42	0.49	0.56	0.63	0.70	0.77	0.98	1.20	1.41	1.62	1.83	2.04
	4	0.44	0.53	0.62	0.71	0.80	0.90	1.17	1.44	1.71	1.99	2.26	2.53
	5	0.86	0.98	1.09	1.20	1.32	1.43	1.77	2.11	2.45	2.79	3.13	3.47
	6	1.33	1.47	1.60	1.74	1.87	2.00	2.40	2.80	3.20	3.61	4.00	4.40
	7	1.95	2.10	2.25	2.41	2.56	2.71	3.16	3.62	4.07	4.52	4.98	5.43

6-санат

	Күндер	Мерзімі (күндері)											
		0-30	31-61	62-91	92-122	123-152	153-183	184-274	275-365	366-456	457-548	549-639	640-730
Ел санаты	1	0.41	0.47	0.53	0.59	0.65	0.71	0.89	1.07	1.25	1.43	1.61	1.79
	2	0.42	0.50	0.57	0.64	0.71	0.79	1.01	1.23	1.44	1.66	1.88	2.10
	3	0.44	0.53	0.62	0.71	0.80	0.89	1.15	1.42	1.69	1.96	2.22	2.49
	4	0.46	0.58	0.69	0.80	0.92	1.03	1.37	1.71	2.05	2.39	2.73	3.07
	5	0.88	1.01	1.14	1.28	1.41	1.54	1.94	2.33	2.73	3.13	3.52	3.92
	6	1.35	1.50	1.65	1.81	1.96	2.11	2.57	3.02	3.48	3.94	4.39	4.85
	7	1.97	2.14	2.31	2.48	2.65	2.82	3.33	3.84	4.34	4.86	5.37	5.87

4-тарау. Өнім бойынша тарифтер: «Инвестицияларды сақтандыру»

21. Осы тараудың өнімі «басқа қаржылық шығындардан сақтандыру» түріне жатады.

22. «Инвестицияларды сақтандыру» өнімі үшін базалық тарифтің есептеулері осы Саясаттың 8, 9-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

23. Дифференциация коэффициенттерін қолдана отырып, диапазонның минималды және максималды мәндері анықталады.

24. Инвестицияларды сақтандыру тек саяси тәуекелдерді қамтитынын ескере отырып, тарифке тек ел факторы әсер етеді. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін көрсетілген факторларға сәйкес сақтандыру тарифі былайша есептеледі:

$$\text{Тариф} = T_b * \Psi,$$

мұндағы: T_b - тәуекел дәрежесіне әсер ететін коэффициенттер №7 кестеде келтірілген.

Коэффициенттер Келісімде берілген мәліметтерге сәйкес алынады.

Коэффициенттердің мәндері уақыт диапазонындағы елдік тәуекел айнымалыларына байланысты.

Тариф саяси тәуекелді жабу үшін беріледі.

№7 кесте

Дифференциация коэффициенттері.

		Мерзімі (айлар)									
		0-12	13-24	25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел	1	0.48	0.58	0.67	0.77	0.87	0.97	1.07	1.16	1.26	1.36

	2	0.60	0.82	1.03	1.25	1.47	1.68	1.90	2.12	2.34	2.55
	3	0.76	1.14	1.52	1.90	2.28	2.66	3.04	3.42	3.80	4.18
	4	0.98	1.58	2.17	2.77	3.37	3.97	4.57	5.16	5.76	6.36
	5	1.62	2.42	3.23	4.03	4.84	5.64	6.45	7.25	8.05	8.86
	6	2.28	3.26	4.24	5.22	6.20	7.17	8.15	9.13	10.11	11.09
	7	3.15	4.35	5.54	6.74	7.93	9.13	10.33	11.52	12.72	13.91

25. Тәуекел объектісін бағалау 4-қосымшада сипатталған критерийлер бойынша жүргізіледі. Осыған сәйкес ең төменгі және ең жоғары базалық тарифтер саралау коэффициенттерінің ең төменгі және ең жоғары мәніне базалық тарифті көбейту арқылы есептеледі:

Ең төменгі базалық тариф = $0.92\% * 0.48 = 0.44\%$;

Максималды базалық тариф = $0.92\% * 13.91 = 12.8\%$.

Ең төменгі, базалық және ең жоғары сақтандыру тарифтерінің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.44%	0.92%	12.8%

26. Тариф белгілеу кезінде жоғарыда көрсетілген диапазон жеңілдіктерді қолдана отырып, жеке тарифтерді немесе тарифтерді белгілеу үшін шекті мәндер ретінде әрекет етеді.

27. Тарифтік тор №8 кестеде саралау коэффициенттерін қолдана отырып, тиісті *Тариф/(1-Lv)* қатынасы ретінде көрсетілген.

№8 кесте

		Мерзімі (айлар)									
		0-12	13-24	25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	0.46	0.53	0.62	0.71	0.80	0.89	0.98	1.07	1.16	1.25
	2	0.55	0.75	0.95	1.15	1.35	1.55	1.75	1.95	2.15	2.35
	3	0.70	1.05	1.40	1.75	2.10	2.45	2.80	3.15	3.50	3.85
	4	0.90	1.45	2.00	2.55	3.10	3.65	4.20	4.75	5.30	5.85
	5	1.49	2.23	2.97	3.71	4.45	5.19	5.93	6.67	7.41	8.15
	6	2.10	3.00	3.90	4.80	5.70	6.60	7.50	8.40	9.30	10.20
	7	2.70	4.00	5.10	6.20	7.30	8.40	9.50	10.60	11.70	12.80

5-тарау. Өнімдер бойынша тарифтер: «Экспорттық аккредитивтерді сақтандыру»; «Шетелдік банктер берген банктік кепілдіктерді сақтандыру»

28. «Экспорттық аккредитивтерді сақтандыру» өнімі бойынша тарифтер «қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру» түріне жатады; «шетелдік банктер берген банктік кепілдіктерді сақтандыру» «басқа қаржылық шығындардан сақтандыру» түріне жатады.

29. Осы тараудың өнімдері үшін базалық тарифтің есептеулері осы Саясаттың 8, 9-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

30. Диапазонның минималды және максималды мәндерін табу үшін дифференциация коэффициенттері қолданылады.

31. №9 кестеде ағымдағы тарау өнімдерінің саралау коэффициенттері көрсетілген. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін көрсетілген факторларға сәйкес тариф келесідей есептеледі:

$$\text{Тариф} = Tb * \Psi,$$

мұндағы: – тәуекел дәрежесіне әсер ететін коэффициенттер.

№9 кесте

Дифференциация коэффициенттері

		Сенімділік дәрежесі Фин.Институт		
		1	2	3
Ел санаты	1	0.77	0.92	1.16
	2	0.95	1.10	1.33
	3	1.11	1.30	1.54
	4	1.36	1.57	1.86
	5	2.03	2.29	2.54
	6	2.80	3.05	3.29
	7	3.69	3.93	4.17

Коэффициенттер Келісімде берілген мәліметтерге сәйкес алынады. Коэффициенттердің мәндері елдік тәуекелдің айнымалыларына, контрагенттің тәуекелдеріне, уақыт диапазонына, жылдық сақтандыру тәуекелінің шоғырлануына байланысты.

Тариф саяси және коммерциялық тәуекелді жиынтық жабу үшін беріледі.

32. Бағалау 4-қосымшада сипатталған өлшемшарттар бойынша жүргізіледі. Осыған сәйкес минималды және максималды сақтандыру тарифтері саралау коэффициенттерінің минималды және максималды мәніне базалық тарифті көбейту арқылы есептеледі:

Ең төменгі базалық тариф = 0.92% * 0.77 = 0.71%;

Максималды базалық тариф = 0.92% * 4.17 = 3.84%.

Ең төменгі, базалық және ең жоғары сақтандыру тарифтерінің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.71%	0.92%	3.84%

33. Тариф белгілеу кезінде жоғарыда көрсетілген диапазон жеңілдіктерді қолдана отырып, жеке тарифтерді немесе тарифтерді белгілеу үшін шекті жылдық мәндер ретінде әрекет етеді.

34. Тарифтік тор *Тариф/(1-Lv)* қатынасына сәйкес келетін №10, №11 кестелерде көрсетілген. Кестедегі деректер осы Саясатқа 4 – қосымшаға сәйкес сенімділік өлшемшарттары-үш санат бойынша ұсынылған.

Келесі тарифтер 1 айдан 24 айға дейін қоса алғанда сақтандыру кезінде қолданылады және жылдық пайызбен есептеледі:

№10 кесте

		Жылдық мөлшерлемелер		
Банк санаты		1	2	3
Ел санаты	1	0.71	0.85	1.07
	2	0.87	1.01	1.23
	3	1.02	1.20	1.42
	4	1.25	1.44	1.71
	5	1.87	2.11	2.33
	6	2.58	2.80	3.02
	7	3.39	3.62	3.84

24 айдан аз мерзімге қысқа мерзімді сақтандыру кезінде сақтандыру шартына тарифтің мынадай есебі қолданылады:

$$\text{Қорытынды тариф} = t * \sum (R_i * i / b),$$

мұндағы t -жылдық пайыздық мөлшерлеме № 10 кестеге сәйкес, R_i – тәуекелдің бастапқы сомасының пайыздық үлесі түрінде көрсетілген I кезеңдегі тәуекел қалдығы, i – тәуекел қалдығының әрекет ету кезеңі R_i (күндермен), b – есептеу базасы жылына 365 күн немесе банктің кредиттік саясатына сәйкес. 24 айдан астам мерзімге сақтандыру және сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлеуді жүзеге асыру кезінде сақтандыру қорғаудың әрбір жеке кезеңі үшін кесте бойынша (жыл сайын, 2 жылда бір рет және т.б.) осы Саясаттың №10 кестесі бойынша тарифтің есебі қолданылады.

35. 24 айдан астам мерзімге сақтандыру және сақтандыру қорғаудың бүкіл кезеңі үшін сыйлықақыны алдын ала төлеуді жүзеге асыру кезінде осы Саясаттың №11 кестесінде көрсетілген кестелер бойынша тарифтің есебі қолданылады.

1- санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	0.95	1.15	1.35	1.55	1.75	1.95	2.15	2.35
	2	1.31	1.63	1.95	2.27	2.59	2.91	3.23	3.55
	3	1.73	2.19	2.65	3.11	3.57	4.03	4.49	4.95
	4	2.30	2.95	3.60	4.25	4.90	5.55	6.20	6.85
	5	3.27	4.11	4.95	5.79	6.63	7.47	8.31	9.15
	6	4.20	5.20	6.20	7.20	8.20	9.20	10.20	11.20
	7	5.48	6.70	7.93	9.15	10.38	11.60	12.83	14.05

2- санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	1.43	1.79	2.15	2.51	2.87	3.23	3.59	3.95
	2	1.91	2.43	2.95	3.47	3.99	4.51	5.03	5.55
	3	2.36	3.03	3.70	4.37	5.04	5.71	6.38	7.05
	4	3.05	3.95	4.85	5.75	6.65	7.55	8.45	9.35
	5	4.11	5.23	6.35	7.47	8.59	9.71	10.83	11.95
	6	5.34	6.72	8.10	9.48	10.86	12.24	13.62	15.00
	7	6.58	8.17	9.77	11.36	12.95	14.54	16.14	17.73

3- санат

		Мерзімі (айлар)							
		25-36	37-48	49-60	61-72	73-84	85-96	97-108	109-120
Ел санаты	1	2.51	3.23	3.95	4.67	5.39	6.11	6.83	7.55
	2	2.98	3.85	4.73	5.60	6.48	7.35	8.23	9.10
	3	3.56	4.63	5.70	6.77	7.84	8.91	9.98	11.05
	4	4.43	5.79	7.15	8.51	9.87	11.23	12.59	13.95
	5	5.50	7.08	8.67	10.25	11.83	13.41	15.00	16.58
	6	6.67	8.50	10.32	12.14	13.97	15.79	17.62	19.44
	7	7.91	9.95	11.99	14.02	16.06	18.10	20.13	22.17

36. Егер ұзақ мерзімді сақтандыру объектісі жаңартылмайтын негізде тәуекел сомасын болжамды және біржақты қысқартуды көздейтін болса, онда осы сақтандыру шартына тарифтің мынадай есебі қолданылады:

$$T = t * \sum (Ri / (1+d)^{i-1}),$$

мұндағы t – 12 ай кезеңіне есептелген тариф; Ri –тәуекелдің бастапқы сомасынан пайыздық үлес түрінде көрсетілген I кезеңдегі тәуекел қалдығы; d –дисконттау нормасы, жылдық 10% мөлшерінде; i –сақтандыру мерзімі шеңберіндегі кезең.

6-тарау. Өнімдер бойынша тарифтер: «Қарыздарды ерікті сақтандыру»; «Жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру»; «қаржы лизингін ерікті сақтандыру»; «Аванстық төлемдерді қайтару бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Облигациялар бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Мерзімді валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Экспорттаушының қаржы ұйымдары алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру»; «Қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру»; «Кепілдіктер мен кепілгерліктерді сақтандыру»

37. «Қарыздарды ерікті сақтандыру», «Жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру» өнімдері қарыздарды сақтандыру түріне жатады, «Қаржы лизингін ерікті сақтандыру» «басқа қаржылық шығындардан сақтандыру» түріне жатады; «Аванстық төлемдерді қайтару бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру», «қарыздарды сақтандыру бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру» өнімдері «Мерзімді валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру», «Экспорттаушының қаржы ұйымдары алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру» «Азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру» түріне жатады; «Қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру» өнімі «Қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру» түріне жатады.

38. Нетто-мөлшерлемені есептеу осы Саясатқа 1-қосымшаға сәйкес қағидаттарға сәйкес жүргізіледі.

39. Нетто-мөлшерлемені бағалау үшін қоғамның 01.07.2024 жылғы жағдай бойынша қарыздарды сақтандыру шарттары бойынша деректері сақтандыру шарттары үшін PD және LGD есептеу әдістемесіне сәйкес дефолттың туындау ықтималдығын талдау нәтижелері негізінде пайдаланылды («Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ резервтері мен міндеттемелерін қалыптастыру саясатына №8 қосымша). Есептеу портфолиосының бүкіл жиынтығы бойынша Қоғамға сәйкес келетін салаларға бөлінбестен жүргізілді.

Осы Саясатқа 1-қосымшада баяндалған тарифті есептеу қағидаттарын ескере отырып, $ECL_p(\%)$ портфель бойынша күтілетін кредиттік залалдар 1.88% тең.

Портфолио бойынша стандартты ауытқу 1.09%, ал $z_\alpha = 97\%$ сенім деңгейі үшін 1.88. Осылайша, портфель бойынша күтпеген несиелік шығындар $UL_p(\%) 2.05\%$ құрайды, сондықтан Tn тарифтік таза мөлшерлемесі 3.93% құрайды.

40. Осы саясатқа 3-қосымшаға сәйкес жалпы тарифтік мөлшерлемедағы жүктеме үлесі кезінде брутто-мөлшерлеме:

$$Tb = 4.18\%,$$

бұл базалық тариф.

41. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін төменде көрсетілген факторларға сәйкес сақтандыру тарифі келесідей есептеледі:

$$Тариф = Tb * i,$$

мұндағы-тәуекел дәрежесіне әсер ететін коэффициенттер.

Тариф белгілеу мақсаттары үшін ағымдағы тараудың өнімдері үшін экономиканың басым секторларында шикізаттық емес тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер экспортының өсуін қолдау мандатын орындау үшін қолжетімді тарифтерді қамтамасыз ету үшін базалық тарифтен 50% мөлшерінде түзету коэффициенті (төмендету) қолданылады.

42. Дифференциация коэффициенттерін қолдана отырып, тарифтер диапазонының минималды және максималды мәндері анықталады. Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттерді айқындау қағидаттары осы Саясатқа 4-қосымшада

көрсетілген.

Тариф саяси және коммерциялық тәуекелді жиынтық жабу үшін беріледі.

43. «Қарыздарды ерікті сақтандыру», «қаржы лизингін ерікті сақтандыру», «жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру», «қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру» өнімдері бойынша тарифті есептеу кезінде сақтандыру шартына сәйкес мерзімі өткен кезеңді шегергендегі сақтандыру қорғаудың қолданылу мерзімі пайдаланылады.

44. Минималды және максималды сақтандыру тарифтері базалық тарифті саралау коэффициенттерінің минималды және максималды мәндеріне көбейту арқылы есептеледі:

Ең төменгі базалық тариф $T_{min} = 4.18\% * 0.3 * 0.7 * 0.7 * 0.8 * 0.5 = 0.25\%$;

Максималды базалық тариф $T_{max} = 4.18\% * 1.9 * 1.4 * 1.0 * 1.5 = 8.34\%$.

Ең төменгі сақтандыру тарифі тәуекелге нашарлататын факторлар болмаған кезде және сақтандыру оқиғасының туындау ықтималдығын төмендетуге бағытталған барлық алдын алу іс-шараларын орындау шарттарында ғана қолданылады.

45. Ең төменгі, базалық және ең жоғары сақтандыру тарифтерінің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.25%	4.18%	8.34%

46. Осылайша, келесі формула бойынша әрбір келісімшарт бойынша жылдық тариф алынады:

$T = \text{базалық тариф} * \text{ел санатының коэффициенті} * \text{мандатты орындау коэффициенті} * \text{қаржылық жағдай коэффициенті} * \text{кепіл коэффициенті} * \text{мәндер осы Саясаттың №14 кестесінен алынған кредиттік тарих коэффициенті.}$

№14 кесте

Атауы		Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
Мандатты орындау коэффициенті		0.5
Ел санатының коэффициенті	1	0.3
	2	0.4
	3	0.5
	4	0.6
	5	1.0
	6	1.4
	7	1.9
Қарыз алушының/ лизинг алушының/ аванс алушының /экспорттаушының/ аппликанттың қаржылық жай-күйінің коэффициенті	1	0.7
	2	0.8
	3	0.9
	4	1
	5	1.1
	6	1.2
	7	1.3
	8	1.4
Сақтандыру қорғанысы қолданылатын қарыз / лизинг / аванс / облигациялар / кепілдіктер / міндеттемелер бойынша кепіл коэффициенті	1	0.7
	2	0.8
	3	0.9
	4	1
Несие тарихы коэффициенті	1	0.8
	2	1

	3	1.5
--	---	-----

47. Қазақстан Республикасы бойынша ел санатының коэффициентін бағалау қажет болған жағдайларда сақтандыру тарифін есептеу үшін әдепкі бойынша 1 коэффициент пайдаланылады.

48. Егер тарифті бір жылдан артық есептеу қажет болған жағдайда мынадай формула қолданылады:

Кезеңдегі Тариф = $T * \text{ЭЫДҰ}$ келісімінің он жыл бөлігіндегі орташа бөлуге сәйкес жылдық ұлғаю коэффициенті:

Жылдар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Жылдық өсу коэффициенті	1.00	1.72	2.44	3.16	3.88	4.60	5.32	6.04	6.76	7.48

Жылдар	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Жылдық өсу коэффициенті	8.20	8.92	9.64	10.36	11.08	11.80	12.52	13.24	13.96	14.68

«Бәйтерек» ҰБХ «АҚ еншілес ұйымдары 5 миллиард теңгеден астам сомаға қаржыландыратын АӨК саласында жобаны іске асыру кезінде осы тармаққа сәйкес есептелген және сақтандырудың тиісті кезеңіне бөліп төленетін тариф қолданылады.

49. Егер ұзақ мерзімді сақтандыру объектісі жаңартылмайтын негізде тәуекел сомасын болжамды және біржақты қысқартуды көздейтін болса, онда осы сақтандыру шартына тарифтің мынадай есебі қолданылады:

$$T = t * \sum (Ri / (1 + d)^{i-1}),$$

мұндағы t – 12 ай кезеңіне есептелген тариф; Ri – тәуекелдің бастапқы сомасынан пайыздық үлес түрінде көрсетілген I кезеңдегі тәуекел қалдығы; d – дисконттау нормасы, жылдық 10% мөлшерінде; i – сақтандыру мерзімі шеңберіндегі кезең.

7-тарау. «Шетелдік контрагентті қаржыландыру кезінде кредиттік ұйымды сақтандыру» өнімі бойынша тарифтер

50. Осы тараудың өнімі «Қарыздарды сақтандыру» түріне жатады.

51. «Шетелдік контрагентті қаржыландыру кезінде кредиттік ұйымды сақтандыру» өнімі бойынша сақтандыру тарифінің нетто-мөлшерлемесін есептеу осы Саясатқа 1-қосымшада сипатталған қағидаттарға сәйкес жүргізіледі.

52. Базалық тарифті бағалау үшін осы Саясатқа 2-қосымшада көрсетілген Прага клубының (Берн одағы) статистикалық деректері пайдаланылады.

53. Базалық тарифтің есептеулері осы Саясаттың 8, 9-тармақтарына сәйкес жүргізіледі.

54. Дифференциация коэффициенттерін қолдана отырып, диапазонның минималды және максималды мәндері анықталады.

Осы Саясаттың №15 кестесінде ағымдағы тараудың өнімі үшін саралау коэффициенттері келтірілген. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін көрсетілген факторларға сәйкес сақтандыру тарифі былайша есептеледі:

$$\text{Тариф} = Tb * \Psi,$$

мұндағы: – тәуекел дәрежесіне әсер ететін коэффициенттер.

55. Мөлшерлемелерды бағалау осы Саясатқа 4-қосымшаға сәйкес критерийлер бойынша жүргізіледі.

Тариф саяси және коммерциялық тәуекелді жиынтық жабу үшін беріледі.

№15 кесте

Атауы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер	
Ел санатының коэффициенті	1	0.4
	2	0.5
	3	0.7
	4	1
	5	1.5
	6	1.8
	7	2.4
Қарыз алушының қаржылық жағдайының коэффициенті	1	0.8
	2	0.9
	3	1
	4	1.1
	5	1.2
	6	1.5
	7	1.9
	8	2.4

56. Минималды және максималды сақтандыру тарифтері базалық тарифті саралау коэффициенттерінің минималды және максималды мәндеріне көбейту арқылы есептеледі:

Ең төменгі базалық тариф $T_{min} = 0.92\% * 0.4 * 0.8 = 0.29\%$;

Максималды базалық тариф $T_{max} = 0.92\% * 2.4 * 2.4 = 5.3\%$.

57. Ең төменгі, базалық және ең жоғары сақтандыру тарифтерінің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.29%	0.92%	5.3%

58. Осылайша, әрбір келісімшарт бойынша жылдық тариф келесі формула бойынша алынады:

$T = \text{базалық тариф} * \text{ел санатының коэффициенті} * \text{мәндер осы Саясаттың №15 кестесінен алынған қаржылық жағдай коэффициенті.}$

59. Егер тарифті бір жылдан артық есептеу қажет болған жағдайда мынадай формула қолданылады:

Кезеңдегі Тариф $= T * \text{ЭЫДҰ-ның он жыл бөлінісінде орташаланған келісімінен жоғары бөлуге сәйкес жылдық ұлғаю коэффициенті:}$

Жылдар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Жылдық өсу коэффициенті	1.00	1.60	2.20	2.79	3.39	3.99	4.59	5.18	5.78	6.38

Жылдар	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Жылдық өсу коэффициенті	6.98	7.57	8.17	8.77	9.37	9.97	10.56	11.16	11.76	12.36

60. Егер ұзақ мерзімді сақтандыру объектісі жаңартылмайтын негізде тәуекел сомасын болжамды және біржақты қысқартуды көздейтін болса, онда осы сақтандыру шартына тарифтің мынадай есебі қолданылады:

$$T = t * \sum (Ri / (1+d)^{i-1}),$$

мұндағы t – 12 ай кезеңіне есептелген тариф; Ri –тәуекелдің бастапқы сомасынан

пайыздық үлес түрінде көрсетілген *I* кезеңдегі тәуекел қалдығы; *d*-дисконттау нормасы, жылдық 10% мөлшерінде; *i*-сақтандыру мерзімі шеңберіндегі кезең.

8 тарау. «Шикізаттық емес экспортты ілгерілету жөніндегі мәмілелерге кепілдік беру» өнімі бойынша тарифтер

61. «Шикізаттық емес экспортты ілгерілету жөніндегі мәмілелерге кепілдік беру» өнімі бойынша тарифтің нетто-мөлшерлемесін есептеу осы Саясатқа 1-қосымшада сипатталған қағидаттарға сәйкес жүргізілді.

62. Нетто-мөлшерлемені бағалау үшін сақтандыру шарттары үшін PD және LGD есептеу әдістемесіне сәйкес дефолттың туындау ықтималдығын талдау нәтижелері негізінде қарыздарды сақтандыру шарттары бойынша Қоғамның деректері пайдаланылады («Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ резервтері мен міндеттемелерін қалыптастыру саясатына №8 қосымша). Есептеу портфолиосының бүкіл жиынтығы бойынша Қоғамға сәйкес келетін салаларға бөлінбестен жүзеге асырылады.

63. Осы өнім бойынша базалық тарифтің есебі осы Саясаттың 40 және 41-тармақтарында айқындалған 1.1-ге тең ұлғайту коэффициентін қолдана отырып базалық тарифтің есептеулеріне негізделген. Арттыру коэффициенті-осы өнім бойынша статистиканың болмауына байланысты тәуекелге жүктеме.

64. Дифференциация коэффициенттерін қолдана отырып, диапазонның минималды және максималды мәндері анықталады.

Осы Саясаттың №16-17 кестесінде осы өнім үшін саралау коэффициенттері келтірілген. Тарифтің өзгеруіне әсер ететін көрсетілген факторларға сәйкес кепілдік бойынша тариф келесідей есептеледі:

$$\text{Кепілдік тарифі} = \text{ТБ} * \text{э},$$

мұндағы: – тәуекел дәрежесіне әсер ететін коэффициенттер.

65. Кепілдік тарифі саяси және коммерциялық тәуекелді жиынтық жабу үшін беріледі.

№16 кесте

Атауы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер	
Жоба іске асырылатын ел санатының коэффициенті	1	0.3
	2	0.4
	3	0.5
	4	0.6
	5	1.0
	6	1.2
	7	1.4
Сақтандыру қорғанысы қолданылатын қарыз / лизинг / аванс / облигациялар / кепілдіктер / міндеттемелер бойынша кепіл коэффициенті	1	0.7
	2	0.8
	3	0.9
	4	1.0
Несие тарихы коэффициенті	1	1.0
	2	1.2
	3	1.5

№17 кесте

Қаржылық жағдай санаттары	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін
---------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

		факторларды ескертін коэффициентте р
1 санат	Барлық келесі критерийлерге сәйкестік: 1) борышкердің (үшінші тұлғаның) капиталына 50-ден астам мөлшерде тікелей немесе жанама мемлекеттік қатысуының болуы%; 2) соңғы 3 (үш) жылдағы негізгі қызметтен (пайда мен залал туралы есеп бойынша) шығындардың болмауы. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 3) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері есепке алынады.	0.9
2 санат	Борышкердің (бар болса үшінші тұлғаның) Standard & Poor 's шкаласы бойынша «BB-» төмен емес рейтингінің немесе Fitch немесе Moody 's тиісті деңгейінің болуы.	1.0
3 санат	Келесі критерийлердің 13 (он үш) ішінен 9 (тоғыз) сәйкестігі: 1) ағымдағы салада борышкердің (үшінші тұлғаның) жұмыс тәжірибесі 5 жылдан астам; 2) кепілдік беру туралы шешім қабылдаған кезде борышкердің (үшінші тұлғаның бар болса) соңғы есепті жылы үшін аудиттелген қаржылық есептілігі ұсынылды; 3) борышкердің шоғырландырылған меншікті капиталы (үшінші тұлға болған жағдайда) активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 40% - % құрайды; 4) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 3 (үш) жыл ішінде жалпы оң. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 5) борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 5-тен кем емес%; 6) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 75%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш қабылданады. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) борышкердің (бар болса үшінші тұлғаның) барлық қарыздары сомасының (қарыздар сомасы ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі	1.1

	борыштың сомасы ретінде қабылданады) борышкердің (бар болса үшінші тұлғаның) меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 70% - дан аспауға тиіс. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 8) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 2,5 - тен аспайды. Борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері есепке алынады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 9) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 5% оң мәнге ие. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) таза пайданың кем дегенде 70% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 12) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20% - дан аспайды. Есепке борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 13) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды. Борышкердің (үшінші тұлғаның) шоғырландырылған қаржылық деректері есепке алынады.	
--	--	--

66. Кепілдік бойынша ең төменгі және ең жоғары тарифтер кепілдік бойынша базалық тарифті саралау коэффициенттерінің ең төменгі және ең жоғары мәндеріне көбейту арқылы есептеледі:

Кепілдік бойынша ең төменгі базалық тариф $T_{min} = 4.60\% * 0.3 * 0.7 * 1.0 * 0.9 = 0.87\%$;

Кепілдік бойынша ең жоғары базалық тариф $T_{max} = 4.60\% * 1.4 * 1.0 * 1.5 * 1.1 = 10.63\%$.

Кепілдік бойынша ең төменгі тариф тәуекелге нашарлататын факторлар болмаған кезде және сақтандыру оқиғасының туындау ықтималдығын төмендетуге бағытталған барлық алдын алу іс-шараларын орындау шарттарында ғана қолданылады.

67. Кепілдік бойынша ең төменгі, базалық және ең жоғары тарифтердің белгіленген мөлшері:

Ең төменгі базалық тариф	Базалық тариф	Максималды базалық тариф
0.87%	4.60%	10.63%

68. Осылайша, әрбір келісімшарт бойынша кепілдік бойынша жылдық тариф келесі формула бойынша алынады:

$T = \text{базалық тариф} * \text{ел санатының коэффициенті} * \text{қаржылық жағдай коэффициенті} * \text{кепіл коэффициенті}$ мәндер осы Саясаттың №16-17 кестесінен алынған кредиттік тарих коэффициенті.

69. Егер кепілдік бойынша бір жылдан астам мерзімге тарифті есептеу қажет болған

жағдайда мынадай формула қолданылады:

Кезеңдегі Тариф= $T * \text{ЭЫДҰ-ның он жыл бөлінісінде орташаланған келісімінен жоғары бөлуге сәйкес жылдық ұлғаю коэффициенті}$:

Жылдар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Жылдық өсу коэффициенті	1.00	1.60	2.20	2.79	3.39	3.99	4.59	5.18	5.78	6.38
Жылдар	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Жылдық өсу коэффициенті	6.98	7.57	8.17	8.77	9.37	9.97	10.56	11.16	11.76	12.36

70. Егер ұзақ мерзімді кепілдік беру объектісі жаңартылмайтын негізде тәуекел сомасын болжамды және біржақты қысқартуды көздейтін болса, онда осы сақтандыру шартына тарифтің мынадай есебі қолданылады:

$$T = t * \sum (Ri / (1+d)^{i-1}),$$

мұндағы t - 12 ай кезеңіне есептелген тариф; Ri – тәуекелдің бастапқы сомасының пайыздық үлесі түрінде көрсетілген I кезеңдегі тәуекел қалдығы; d – дисконттау нормасы, жылдық 10% мөлшерінде; i -кепілдік беру мерзімі шеңберіндегі кезең.

9 тарау. Тарифтерге жеңілдіктер

71. Жеңілдіктер экспорттаушының қоғаммен әріптестік мерзімін ескере отырып, бір экспорттаушының бірнеше сатып алушылары бойынша сақтандыруды көздейтін сақтандыру шарттары бойынша беріледі. Келесі өнімдер бойынша: «экспорттық кредиттерді (қарыздарды) сақтандыру», «экспорттаушының қысқа мерзімді дебиторлық берешегін сақтандыру», «халықаралық факторингті сақтандыру» осы саясат, қоғамның андеррайтингтік кеңесінің шешімі және сақтандыру шарты негізінде.

Жеңілдік әрбір сатып алушы бойынша, ол бойынша есептелген тарифке қолданылады және № 18 кесте бойынша айқындалады. Серіктестік мерзімі экспорттаушының бұрын жасалған барлық шарттары бойынша Қоғаммен ынтымақтастық жылдарының саны ретінде айқындалады. Есепке қоғам тарапынан төленген шығындар болмаған шарттар қабылданады.

№18 кесте

Сатып алушылар саны	Экспорттаушының серіктестік мерзімі			
	бір жылға дейін	2 жасқа дейін	3 жасқа дейін	3 жылдан астам
3	10 дейін%	20 дейін%	30 дейін%	40 дейін%
4	15 дейін%	25 дейін%	35 дейін%	45 дейін%
5 және >	20 дейін%	30 дейін%	40 дейін%	50 дейін%

72. Төменде көрсетілген жеңілдіктердің ішінен олардың біреуін ғана беруге болады, жеңілдік осы саясат, қоғамның андеррайтингтік кеңесінің шешімі және сақтандыру шарты негізінде беріледі.

1) 71-тармақта көрсетілгендерден басқа, қалған сақтандыру өнімдері бойынша жеңілдіктер Қазақстан Республикасы экономикасының экспорттық әлеуетіне елеулі ықпалы бар және Қазақстан Республикасының орнықты дамуына оң ықпалы бар, сақтандыру қорғанысы экспорттық мәмілелерді іске асырумен байланысты сақтандыру шарттары бойынша беріледі. Бұл халықаралық инвестициялық жобалар, үкіметаралық келісімдер шеңберінде жасалатын және халықаралық ынтымақтастықты дамытатын жоғары экспорттық әсері, жоғары әлеуметтік-экономикалық маңызы бар экспорттық мәмілелер деп танылады. Сонымен қатар, экспортқа бағдарланған, қайта өңдеуші кәсіпорындарды оңалтуға бағытталған экспорттық шарттар осындай мәмілелер деп танылады. Жеке жеңілдік мөлшері 10% - дан

аспайды.

2) 6 - тарауда көрсетілген өнімдер бойынша клиентке оның орнықты даму қағидаттары-ESG-қағидаттарына (қоғамның мүдделілігі бар мәмілелерді, оның ішінде ерекше қатынастармен жасалатын мәмілелерді қоспағанда) бейілділігін ескере отырып, жеңілдік қолданылуы мүмкін.

Жеңілдік «сақтандыруға және кепілдік беруге өтінішті қабылдау, оны талдау және қарау, бұрын мақұлданған шарттарды өзгертуге өтінішті қабылдау» қоғам регламентіне қосымша болып табылатын қызметтің экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық аспектілері бойынша өтініш берушінің сауалнамасы кестесінің өлшемшарттарына сәйкес айқындалады

Жеке жеңілдік мөлшері 10% - дан аспайды.

73. «Шикізаттық емес экспортты ілгерілету жөніндегі мәмілелерге кепілдік беру» өнімі бойынша тариф белгілеу мақсаттары үшін №19 кестеге сәйкес Қоғамның клиентімен жұмыс тарихына байланысты түзету коэффициенті қолданылады:

№19 кесте

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
Қоғаммен жұмыс істеудің оң тарихының және/немесе пайплайнде расталған болашақ жобалардың болуы (тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін ең аз коэффициент қолданылады)	15 млрд. теңгеден астам және / немесе 15-тен астам шарт	0.6
	10 млрд. теңгеден астам және / немесе 10-нан астам шарт	0.7
	5 млрд. теңгеден астам және / немесе 5-тен астам шарт	0.8

10 тарау. Қайта сақтандыру шарттары бойынша тарифтік мөлшерлемелер

74. Кіріс қайта сақтандыру шарттары бойынша тариф қайта сақтандыруға тәуекелді қабылдаудың экономикалық орындылығын қарастыру негізінде цедент немесе ретроцедент тарапынан ұсынылатын мөлшерleme негізінде белгіленеді.

75. Шығыс қайта сақтандыру шарттары бойынша мөлшерleme контрагентпен келіссөздер жолымен белгіленеді, бірақ сақтандыруға немесе қайта сақтандыруға тәуекелді қабылдаудың бастапқы мөлшерлемесінен аспайды.

76. Пропорционалды емес қайта сақтандыру бойынша тариф экономикалық орындылығы негізінде жеке белгіленеді.

11 тарау. Қорытынды ережелер

77. Осы Саясатпен реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және Қоғамның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген талаптарға сәйкес шешілуге жатады.

Тарифтерді құру принциптері

Тарифтерді есептеу «Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру сыныптары (түрлері) бойынша сақтандыру тарифтерін бағалау әдістері мен есептеу қағидаттарына қойылатын талаптар жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадағалау агенттігі Басқармасының 2006 жылғы 25 наурыздағы № 85 қаулысына негізделді. осы Саясаттың 6-тарауында көрсетілген.

Тарифтерді есептеу кезінде Прага клубының (Берн одағы) 2011-2019 жылдардағы статистикалық деректері пайдаланылды.

Тарифті есептеу негізіне орташа арифметикалық залал негізінде дайындалған Қазақстан Республикасы Ұлттық банкінің Қаржылық қадағалау департаменті ұсынған сақтандыру сомасының залалдылығын ұлғайтуға немесе төмендетуге айқын тенденция болмаған кезде шығындылықтың орташа мәні негізінде тарифтік мөлшерлемені есептеудің стандартты актуарлық әдістемесі қабылданды.

Сақтандыру статистикасын пайдалану кезіндегі сақтандыру сомасының залалдылығы-бұл кезең ішінде болған сақтандыру жағдайлары бойынша регрестерді шегергендегі жиынтық төлемдердің кезеңдегі міндеттемелердің жиынтық сомасына қатынасы.

Тарифтік нетто-мөлшерлеме Tn ретінде анықталады:

$$Tn = \bar{y} + \delta.$$

Таза мөлшерлеменің негізгі бөлігі болып табылатын n кезеңдегі орташа арифметикалық залал формула бойынша анықталады:

$$\bar{y} = \frac{\sum_{i=1}^n y_i}{n}, \text{ қайда}$$

$\bar{y}$ – таза мөлшерлеменің негізгі бөлігі ретінде орташа арифметикалық залал;

y_i - нақты кезеңдегі шығын көрсеткіші;

n -шығын көрсеткіштерінің уақыт қатарындағы кезеңдер саны.

Әрі қарай келесі формулаға сәйкес δ тәуекел үстемесі анықталады:

$$\delta = \alpha * \bar{y} * Vu, \text{ қайда}$$

α - коэффициент-қауіпсіздік кепілдігінің деңгейіне байланысты тұрақты. Қауіпсіздік кепілдігі 90% мөлшерінде қабылданды, бұл 1.28 тұрақтысына сәйкес келеді;

Vu - шығын көрсеткішінің өзгеру коэффициенті.

Вариация Vy коэффициенті келесі жолмен анықталады:

$$Vy = \frac{\sigma_y}{\bar{y}},$$

мұндағы σ_y - орташа квадраттық ауытқу.

Содан кейін орташа квадраттық ауытқу есептеледі:

$$\sigma_y = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}{(n - 1)}}.$$

Брутто мөлшерлеме келесі формула бойынша есептеледі:

$$TB = Tn / (1 - Lv),$$

мұндағы Lv - осы саясатқа 3-қосымшаға сәйкес жүктеме қолданылатын ауыспалы жүктеме.

Осы Саясаттың 6-тарауына енгізілген өнімдер бойынша тарифтерді есептеу қоғамның қарыздарын сақтандыру шарттарының ағымдағы портфеліне негізделді. Қарыздарды сақтандыру тәуекелдерінің сипаты кредиттік тәуекелмен ажырамас байланысты болғандықтан, тарифтерді анықтау үшін кредиттік тәуекелді есептеу әдістері пайдаланылды.

Несиелік тәуекелді анықтау екі негізгі компонентті қамтиды: күтілетін несиелік тәуекелдер (ECL) және күтпеген несиелік тәуекелдер (UCL).

Портфель бойынша күтілетін несиелік шығындар формула бойынша есептеледі:

$$ECL_p(\%) = \sum_{i=1}^n (PD_i * LGD_i * EAD_i)$$

қайда,

n - шарттар саны;

PD_i - бірінші жылы I шарт бойынша контрагенттің дефолтының жиынтық емес ықтималдығы;

LGD_i - I шарт бойынша контрагент дефолт болған жағдайда шығындар;

EAD - I шарт бойынша контрагент жалпы портфельдің пайызымен дефолтқа ұшыраған жағдайда тәуекел сомасы (берешектің жалпы сомасы).

PD және LGD көрсеткіштерін айқындау сақтандыру шарттары үшін PD және LGD есептеу әдістемесіне негізделді («Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ резервтері мен міндеттемелерін қалыптастыру саясатына №8 қосымша).

Портфель бойынша күтпеген несиелік шығындар формула бойынша есептелетін тәуекел маржасы арқылы анықталады:

$$UL_p(\%) = \text{Риск} - \text{маржа} = z_\alpha * \sigma_p$$

қайда,

z_α - 97-ге тең сенім деңгейіндегі стандартты қалыпты үлестірімнің мәні%;

σ_p - портфолио бойынша стандартты ауытқу, ол формула бойынша есептеледі =

$$\sum_{i=1}^n \sqrt{PD_i * (1 - PD_i) * EAD_i^2 * LGD_i^2}.$$

Жоғарыда айтылғандарды ескере отырып, кредиттік тәуекелді жабу мақсатында Tn тарифтік нетто- $ECL_p(\%)$ мөлшерлемесін $UL_p(\%)$.

Жалпы мөлшерлеме келесі формула бойынша есептеледі:

$$TB = Tn / (1 - Lv),$$

мұндағы Lv - осы саясатқа 3-қосымшаға сәйкес жүктеме қолданылатын ауыспалы жүктеме.

2 қосымша
акционерлік қоғамның тарифтік саясатына
«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі»

Прага клубының статистикасы (Берн одағы)

Осы қосымшада Экспорттық кредиттерді сақтандыратын және қаржыландыратын ұйымдарды қамтитын Прага клубы (Берн Одағы) бойынша статистикалық деректер келтірілген:

№1 кесте

Прага клубының (Берн одағы) сақтандыру бойынша біріккен статистикасы
 дереккөз <https://www.berneunion.org>

Млн. АҚШ

Жыл	Міндеттемелер Барлығы	Төлемдер (регрессияны шегергендегі жиыны)
2011	26 809.00	59.14
2012	27 409.48	114.49
2013	27 860.03	77.70
2014	30 059.89	244.98
2015	24 725.51	229.08
2016	37 623.98	314.28
2017	39 255.56	221.44
2018	47 790.10	333.91
2019	43 511.96	284.51

№2 кесте

жыл №	Кезең	Төлемдердің міндеттемелерге қатынасы (y_i)
1	2011	0.22%
2	2012	0.42%
3	2013	0.28%
4	2014	0.81%
5	2015	0.93%
6	2016	0.84%
7	2017	0.56%
8	2018	0.70%
9	2019	0.65%

3-қосымша
акционерлік қоғамның тарифтік саясатына
«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі»

**«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ әкімшілік шығыстарын жабуға
арналған брутто-мөлшерлеменің бөлігі ретінде жүктемені есептеу
сақтандыру және кепілдік операцияларын, күтпеген шығыстар мен пайданы жүзеге
асыруға**

Шығындарды бөлу әдістемесіне («Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі» АҚ резервтері мен міндеттемелерін қалыптастыру саясатына №9 қосымша) сәйкес, болашақ ақша ағындарын есептік бағалау кезінде Қоғам сақтандыру және кепілдік беру шарттарын орындауға байланысты шығындар баптарын, сондай-ақ тіркелген және ауыспалы деңгейлерді айқындау үшін шығыстарға талдау жүргізуі тиіс үстеме шығыстар шарттардың орындалуына тікелей байланысты.

2023 жылдың және 2024 жылдың 6 айының қорытындысы бойынша қаралып отырған кезеңде қол қойылған сыйлықақылар сомасына бөлінген шығыстардың пайызы орта есеппен 6% -. құрады. Осылайша, *сақтандыру және кепілдік операцияларын жүзеге* асыруға қоғамның әкімшілік шығыстарын және тариф белгілеу кезінде күтпеген шығыстарды жабуға арналған Lv жүктеме коэффициенті 6% - ға тең.

4-қосымша
акционерлік қоғамның тарифтік саясатына
«Қазақстанның экспорттық-кредиттік агенттігі»

Сақтандыру өнімдері мен түрлері бойынша сенімділік критерийлері:

- «Экспорттық кредиттерді сақтандыру» өнімі бойынша,
- «жұмыстарды орындауға / қызмет көрсетуге байланысты экспорттаушының шығындарын сақтандыру» өнімі бойынша,
- «халықаралық факторингті сақтандыру» өнімі бойынша,
- «экспорттаушының қысқа мерзімді дебиторлық берешегін сақтандыру» өнімі бойынша:

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
Сатып алушының сенімділік дәрежесі/ Шетелдік контрагент	1	Мемлекеттік қатысуы бар ұйымдар: 1) министрліктер, агенттіктер, ұлттық немесе орталық банктер; 2) жарғылық капиталында мемлекет кемінде 50% қатысатын ұйымдар.	0.70
	2	Бірінші дәрежелі сенімділік: 1) Fitch BBB-ден төмен емес рейтингі бар ұйымдар, биржадағы акциялар листингі.	0.70
	3	Жоғары сенімділік: 5 (бес) критерийдің 4 (төрт) сәйкестігі: 1) ағымдағы қызмет бойынша кемінде 5 (бес) жыл жұмыс тәжірибесінің болуы, не осы талаптарға жауап беретін кепілгері және (немесе) кепілгері болуы; 2) сатып алынатын тауарды сатуға арналған филиалдық желі және сату инфрақұрылымы, не осы талаптарға сәйкес келетін бөлшек сауда желілерімен келісімдері бар; 3) белгілі сауда маркаларының дилерлік келісімдері бойынша сату тәжірибесінің болуы не осы талаптарға сәйкес келетін бөлшек сауда желілерімен келісімдері бар; 4) қаржылық деректердің болуы, сондай-ақ импортердің қаржылық көрсеткіштерінің сақталуы (не оның кепілгері/кепілгері) мынадай шарттар: - тиісті кезеңдегі сақтандыру лимитінің ең жоғары мүмкін сомасын жабу үшін импорттаушының түсім көлемінің жеткіліктілігі; - меншікті капитал мөлшерінің сақтандыру лимитінің ең жоғары мүмкін болатын сомасынан кемінде 3 рет асып кетуі; 5) Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің қорытындыларында көрсетілген теріс сипаттағы өзге де ақпараттың болмауы.	0.80
	4	Орташа сенімділік: 4 (төрт) өлшемшарттың 2 (екеуіне) сәйкестігі: 1) Ағымдағы қызмет бойынша кемінде 5 (бес) жыл жұмыс тәжірибесінің болуы, не осы талаптарға жауап беретін кепілгері	0.90

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
		және (немесе) кепілгері бар; 2) сатып алынатын тауарды өткізу үшін филиалдық желі және сату инфрақұрылымы не бөлшек сауда желілерімен келісімдері бар, 3) белгілі сауда маркаларының дилерлік келісімдері бойынша сату тәжірибесінің болуы не осы талаптарға сәйкес келетін бөлшек сауда желілерімен келісімдері бар; 4) қаржылық деректердің болуы, сондай - ақ импорттаушының (не оның кепілгерінің/кепілгерінің) қаржылық көрсеткіштерінің мынадай шарттардың сақталуы: - импорттаушының кірісі көлемінің барынша жабылуы үшін жеткіліктілігі; - меншікті капитал мөлшерінің сақтандыру лимитінің ең жоғары мүмкін сомасынан кемінде 3 (үш) рет асып кетуі.	
	5	Сенімділік орташадан төмен: Барлық өлшемшарттарға сәйкестігі: 1) Ағымдағы қызмет бойынша кемінде 1 (бір) жыл жұмыс тәжірибесінің болуы, не осы талаптарға жауап беретін кепілгері және (немесе) кепілгері бар; 2) қаржылық деректердің болуы, сондай - ақ импортердің (не оның кепілгерінің/кепілгерінің) қаржылық көрсеткіштерінің мынадай шарттардың сақталуы: - импорттаушының кірісі көлемінің осы талаптарға сай болуы үшін жеткіліктілігі; тиісті кезең үшін сақтандыру лимитінің ең жоғары ықтимал сомасын жабу; - меншікті капитал мөлшерінің сақтандыру лимитінің ең жоғары мүмкін болатын сомасынан кемінде 2 (екі) рет асып кетуі; 3) Қоғамның құрылымдық бөлімшелерінің қорытындыларында көрсетілген теріс сипаттағы өзге де ақпараттың болмауы.	1.00
	6	Төмен сенімділік: 1-5 санаттарға көрсетілген критерийлерге сәйкес келмеуі.	1.44

- «қарыздарды ерікті сақтандыру» өнімі бойынша;
- «жобалық қаржыландыруды ерікті сақтандыру» өнімі бойынша;
- «қаржы ұйымдарының шығындарын сақтандыру» өнімі бойынша;

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
қаржылық жағдайы (сенімділік санаты)	1	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) 50-ден астам мөлшерде қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің) капиталына мемлекеттік қатысуының болуы%;	0.7

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	2) соңғы 3 (үш) жылдағы негізгі қызметтен (пайда мен залал туралы есеп бойынша) шығындардың болмауы. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 3) мемлекеттік көмек көрсету (ақшалай құю) немесе мемлекеттік кепілдік беру түріндегі мемлекеттік қолдау фактілерінің болуы. Қарыз алушының деректері, сондай-ақ толық ынтымақты жауапкершілік кезінде бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің деректері есепке алынады; 4) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,7. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
2	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) Standard&Poor 's шкаласы бойынша «BB -» - тен төмен емес немесе кез келген басқа халықаралық рейтингтік агенттіктің тиісті деңгейінен төмен емес рейтингтің болуы.	0.8
3	Келесі талаптардың 10 сәйкестігі: 1) ағымдағы саладағы (қарыз алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауапкершілігі кезінде) жұмыс тәжірибесі 5 жылдан астам; 2) сақтандыру туралы шешім қабылдаған кезде Қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) аудиттелген қаржылық есептілігі берілді; 3) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 40% - % құрайды; 4) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 3 жылда жалпы оң болды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 5) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 1-ден кем емес%; 6) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 75%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға	0.9

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады 7) қарыз алушының барлық қарыздары сомасының (қарыздар сомасы ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыштың сомасы ретінде қабылданады) қарыз алушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 70% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 8) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 4-тен аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 9) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 5% оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) таза пайданың кем дегенде 70% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 12) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20% - дан аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 13) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ	

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. 4 Келесі талаптардың 9 сәйкестігі: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 4 жыл; 2) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 30% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы жалпы соңғы 3 жылда оң болды; 4) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 1-ден кем емес%; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 50%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) қарыз алушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының қарыз алушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні (60% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 5-тен аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады;	1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 3% оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 50% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20 дан аспайды%; 12) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды.	
5	Төмендегі талаптардың 8 сәйкестігі: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 3 жыл; 2) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған меншікті капиталы; активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 20% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 2 жылдағы жалпы оң. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 25%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылығы кезіндегі) (ағымдағы және жоспарланатын қарыздар бойынша	1.1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	негізгі борыш) барлық қарыздары сомасының қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылығы кезіндегі) меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні; 80% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 6-дан аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 30% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
6	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 2 жыл; 2) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 10% - ы құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы өткен жылы жалпы оң болды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)	1.2

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні 25% - дан кем. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) қарыз алушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының қарыз алушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 100% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 7-ден аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,8. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
7	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 1 жыл; 2) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған меншікті капиталы оң мәнге ие; 3) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)	1.3

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 4) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні (қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері негізінде есептелген; айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды) 8-ден аспайды.	
	8 Қарыз алушының қаржылық жағдайының басқа санаттарына сәйкес келмеуі.	1.4
Сақтандыру қорғанысы қолданылатын қарыз бойынша кепілдер	1 Жақсы: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 70% - құрайды.	0.7
	2 Қанағаттанарлық: Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 50% - құрайды; 2) қаржыландыру сәтінде кепілге қабылданатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ оларды бұғаттау тетігін қолдана отырып, келісімшарттар бойынша болашақта түсетін ақшаның (эскроу шотына ұқсас) жиынтық нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 70% - құрайды; 3) қаржыландыру сәтінде кепілге алынатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ болашақта келісімшарттар бойынша келісімшарттар бойынша түсетін ақшаның (оларды бұғаттау тетігінің болуын немесе болмауын ескермей) жиынтық нарықтық құны деректер таратылған барлық міндеттемелер сомасының кемінде 100% - құрайды кепілдер.	0.8
	3 Қанағаттанарлық емес: Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 30% құрайды; 2) қаржыландыру сәтінде кепілге алынатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ болашақта келісімшарттар	0.9

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
Кредиттік тарих (қосалқы қарыз алушыны/кепілгерді ескере отырып)		бойынша келісімшарттар бойынша түсетін ақшаның (оларды бұғаттау тетігінің болуын немесе болмауын ескермей) жиынтық нарықтық құны деректер таратылған барлық міндеттемелер сомасының кемінде 50% - % құрайды кепілдер.	
	4	Қамтамасыз етудің. Қалған өлшемшарттарға сәйкес келмеу.	1
	1	Қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің) міндеттемелер бойынша соңғы 36 айда 30 күннен астам мерзімге кешіктірілуінің кредиттік тарихында болмауы. Ақпарат көзі: Бірінші кредиттік бюро АҚ есебі, банктерден және басқа да кредиттік ұйымдардан анықтамалар.	0.8
	2	Қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезінде) міндеттемелер бойынша соңғы 12 айда 30 күннен астам мерзімге кешіктірілуінің кредиттік тарихында болмауы не Қарыз алушы жаңадан құрылған және БКБ есебі жоқ. Ақпарат көзі: Бірінші кредиттік бюро АҚ есебі, банктерден және басқа да кредиттік ұйымдардан анықтамалар.	1
	3	Қалған өлшемшарттарға сәйкес келмеу.	1.5

- «Шетелдік контрагентті қаржыландыру кезінде кредиттік ұйымды сақтандыру» өнімі бойынша:

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
қаржылық жағдайы (сенімділік санаты)	1	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) 50-ден астам мөлшерде қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің) капиталына мемлекеттік қатысуының болуы%; 2) соңғы 3 (үш) жылдағы негізгі қызметтен (пайда мен залал туралы есеп бойынша) шығындардың болмауы. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 3) мемлекеттік көмек көрсету (ақшалай құю) немесе мемлекеттік кепілдік беру түріндегі мемлекеттік қолдау фактілерінің болуы. Қарыз алушының деректері, сондай-ақ толық ынтымақты жауапкершілік кезінде бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің деректері есепке алынады; 4) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,7. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі	0.8

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
2	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) Standard&Poor 's шкаласы бойынша «BB -» - тен төмен емес немесе кез келген басқа халықаралық рейтингтік агенттіктің тиісті деңгейінен төмен емес рейтингтің болуы.	0.9
3	Келесі талаптардың 10 сәйкестігі: 1) ағымдағы саладағы (қарыз алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауапкершілігі кезінде) жұмыс тәжірибесі 5 жылдан астам; 2) сақтандыру туралы шешім қабылдаған кезде Қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)аудиттелген қаржылық есептілігі берілді; 3) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 40% - % құрайды; 4) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 3 жылда жалпы оң болды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 5) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 1-ден кем емес%; 6) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 75%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады 7) қарыз алушының барлық қарыздары сомасының (қарыздар сомасы ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыштың сомасы ретінде қабылданады) қарыз алушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 70% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының	1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	(бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 8) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 4-тен аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 9) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 5% оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) таза пайданың кем дегенде 70% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 12) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20% - дан аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 13) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
4	Келесі талаптардың 9 сәйкестігі: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 4 жыл; 2) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 30% - % құрайды;	1.1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы жалпы соңғы 3 жылда оң болды; 4) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 1-ден кем емес%; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 50%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) қарыз алушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының қарыз алушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні (60% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 5-тен аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 3% оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 50% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе	

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20 дан аспайды%; 12) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды.	
	5 Төмендегі талаптардың 8 сәйкестігі: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 3 жыл; 2) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған меншікті капиталы; активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 20% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 2 жылдағы жалпы оң. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 25%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылығы кезіндегі) (ағымдағы және жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш) барлық қарыздары сомасының қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылығы кезіндегі) меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні; 80% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе	1.2

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 6-дан аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 30% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
6	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 2 жыл; 2) қарыз алушының (бірлесіп қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 10% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы өткен жылы жалпы оң болды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие;	1.5

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні 25% - дан кем. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) қарыз алушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының қарыз алушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 100% - дан аспауға тиіс. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 7-ден аспайды. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,8. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
7	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) ағымдағы салада (қарыз алушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін Сала) қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауаптылық кезіндегі) жұмыс тәжірибесі кемінде 1 жыл; 2) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған меншікті капиталы оң мәнге ие;	1.9

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
		3) қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 4) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні (қарыз алушының (бірлескен қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері негізінде есептелген; айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды) 8-ден аспайды.	
	8	Қарыз алушының қаржылық жағдайының басқа санаттарына сәйкес келмеуі.	2.4

- «облигациялар бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру» өнімі бойынша;
- «мерзімді валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру» өнімі бойынша;
- «экспорттаушының қаржы ұйымдары алдындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру» өнімі бойынша.

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
қаржылық жағдайы (сенімділік санаты)	1	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезінде толық ортақ жауапкершілік кезінде) капиталына 50-ден астам мөлшерде мемлекеттік қатысуының болуы%; 2) соңғы 3 (үш) жылдағы негізгі қызметтен (пайда мен залал туралы есеп бойынша) шығындардың болмауы. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 3) мемлекеттік көмек көрсету (ақшалай құю) немесе мемлекеттік кепілдік беру түріндегі мемлекеттік қолдау фактілерінің болуы. Сақтанушының деректері, сондай-ақ кепілгердің немесе кепілгердің деректері толық ортақ жауапкершілік кезінде толық ортақ жауапкершілік кезінде есепке алынады; 4) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,7. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	0.7

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
2	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша «BB-» төмен емес рейтингтің немесе кез келген басқа халықаралық рейтингтік агенттіктің тиісті деңгейінің сақтанушыда (кепілгерде немесе кепілгерде толық ортақ жауапкершілік кезінде) болуы.	0.8
3	Келесі талаптардың 10 сәйкестігі: 1) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) ағымдағы саладағы (сақтанушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін саладағы) жұмыс тәжірибесі 5 жылдан астам; 2) сақтандыру туралы шешім қабылдаған кезде сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) аудиттелген қаржылық есептілігі берілді; 3) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 40% - % құрайды; 4) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 3 жылда жалпы оң болды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 5) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 1-ден кем емес%; 6) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 75%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш қабылданады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады 7) сақтанушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының сақтанушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 70% - дан аспауға тиіс. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 8) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 4-тен аспайды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық	0.9

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 9) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 5% оң мәнге ие. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) таза пайданың кем дегенде 70% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 12) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20% - дан аспайды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 13) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
4	Келесі талаптардың 9 сәйкестігі: 1) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауапкершілігі кезінде) ағымдағы саладағы (сақтанушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін саладағы) жұмыс тәжірибесі кемінде 4 жыл; 2) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 30% - ы құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы жалпы соңғы 3 жылда оң болды; 4) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі 1-ден кем емес%; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 50%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын	1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) сақтанушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының сақтанушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 60% - дан аспауға тиіс. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 5-тен аспайды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 3% оң мәнге ие. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 50% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады ; 11) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20 дан аспайды%; 12) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды.	
5	Төмендегі талаптардың 8 сәйкестігі: 1) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауапкершілігі кезінде) ағымдағы саладағы (сақтанушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін саладағы) жұмыс тәжірибесі кемінде 3 жыл; 2) сақтанушының шоғырландырылған меншікті капиталы (кепілгер немесе кепілгер толық ортақ жауапкершілік кезінде); активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 20% - % құрайды;	1.1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 2 жылдағы жалпы оң. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезіндегі) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 25%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) сақтанушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының сақтанушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 80% - дан аспауға тиіс. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 6-дан аспайды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 30% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
6	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ынтымақты жауапкершілігі кезінде) ағымдағы саладағы	1.2

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	(сақтанушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін саладағы) жұмыс тәжірибесі кемінде 2 жыл; 2) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 10% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы өткен жылы жалпы оң болды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезіндегі) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні 25% - дан кем. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) сақтанушының барлық қарыздары (ағымдағы және жоспарланған қарыздар бойынша негізгі борыш) сомасының сақтанушының меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 100% - дан аспауға тиіс. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 7-ден аспайды. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,8. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
7	Барлық келесі талаптарға сәйкестік:	1.3

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
		1) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) ағымдағы саладағы (сақтанушы кредит берілетін қызметті қаржыландыру үшін сала) жұмыс тәжірибесі кемінде 1 жыл; 2) сақтанушының шоғырландырылған меншікті капиталы (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгер немесе кепілгер); 3) сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезіндегі) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 4) TFD / EBITDA коэффициентінің мәні (сақтанушының (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезіндегі шоғырландырылған қаржылық деректері негізінде есептелген); айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды) 8-ден аспайды.	
	8	Қарыз алушының қаржылық жағдайының басқа санаттарына сәйкес келмеуі.	1.4
Сақтандыру қорғанысы қолданылатын қарыз бойынша кепілдер	1	Жақсы: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 70% - құрайды.	0.7
	2	Қанағаттанарлық: Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 50% - құрайды; 2) қаржыландыру сәтінде кепілге қабылданатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ оларды бұғаттау тетігін қолдана отырып, келісімшарттар бойынша болашақта түсетін ақшаның (эскроу шотына ұқсас) жиынтық нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 70% - құрайды; 3) қаржыландыру сәтінде кепілге алынатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ болашақта келісімшарттар бойынша келісімшарттар бойынша түсетін ақшаның (оларды бұғаттау тетігінің болуын немесе болмауын ескермей) жиынтық нарықтық құны деректер таратылған барлық міндеттемелер сомасының кемінде 100% - құрайды кепілдер.	0.8
	3	Қанағаттанарлық емес:	0.9

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
		Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 30% құрайды; 2) қаржыландыру сәтінде кепілге алынатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ болашақта келісімшарттар бойынша келісімшарттар бойынша түсетін ақшаның (оларды бұғаттау тетігінің болуын немесе болмауын ескермей) жиынтық нарықтық құны деректер таратылған барлық міндеттемелер сомасының кемінде 50% - % құрайды кепілдер.	
	4	Қамтамасыз етүсіз. Қалған өлшемшарттарға сәйкес келмеу.	1
Кредиттік тарих (қосалқы қарыз алушыны/кепілгерді ескере отырып)	1	Қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің) міндеттемелер бойынша соңғы 36 айда 30 күннен астам мерзімге кешіктірілуінің кредиттік тарихында болмауы. Ақпарат көзі: Бірінші кредиттік бюро АҚ есебі, банктерден және басқа да кредиттік ұйымдардан анықтамалар.	0.8
	2	Қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезінде) міндеттемелер бойынша соңғы 12 айда 30 күннен астам мерзімге кешіктірілуінің кредиттік тарихында болмауы не Қарыз алушы жаңадан құрылған және БКБ есебі жоқ. Ақпарат көзі: Бірінші кредиттік бюро АҚ есебі, банктерден және басқа да кредиттік ұйымдардан анықтамалар.	1
	3	Қалған өлшемшарттарға сәйкес келмеу.	1.5

- «қаржы лизингін ерікті сақтандыру» өнімі бойынша;
- «аванстық төлемдерді қайтару бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру» өнімі бойынша;
- «кепілдіктер мен кепілгерліктерді сақтандыру» сыныбы бойынша.

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
қаржылық жағдайы (сенімділік санаты)	1	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) капиталына 50-ден астам мөлшерде мемлекеттік қатысуының болуы%; 2) соңғы 3 (үш) жылдағы негізгі қызметтен (пайда мен залал туралы есеп бойынша) шығындардың болмауы. Есепке	0.7

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 3) мемлекеттік көмек көрсету (ақшалай құю) немесе мемлекеттік кепілдік беру түріндегі мемлекеттік қолдау фактілерінің болуы. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың деректері, сондай-ақ толық ынтымақты жауапкершілік кезінде толық ынтымақты жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің деректері қабылданады; 4) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,7. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
2	Келесі талаптарға сәйкестігі: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша «BB-» төмен емес рейтингінің немесе кез келген басқа халықаралық рейтингтік агенттіктің тиісті деңгейінің болуы.	0.8
3	Келесі талаптардың 10 сәйкестігі: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезіндегі кепілгердің немесе кепілгердің) ағымдағы саладағы (лизинг алушы/аванс - алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін сала) 5 жылдан астам жұмыс тәжірибесі; 2) сақтандыру туралы шешім қабылдау кезінде лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) аудиттелген қаржылық есептілігі берілді; 3) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 40% - % құрайды; 4) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 3 жылда жалпы оң болды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады;	0.9

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	5) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі кемінде 1 құрайды%; 6) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 75%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш қабылданады. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады 7) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (ағымдағы және жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш) барлық қарыздары сомасының лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 70% - дан аспауға тиіс. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 8) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 4-тен аспайды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 9) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 5% оң мәнге ие. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады;	

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	11) таза пайданың кем дегенде 70% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 12) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20% - дан аспайды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 13) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% - дан аспайды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
4	Келесі талаптардың 9 сәйкестігі: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезіндегі кепілгердің немесе кепілгердің) ағымдағы саладағы (лизинг алушы/аванс - алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін сала) жұмыс тәжірибесі кемінде 4 жыл; 2) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 30% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы жалпы соңғы 3 жылда оң болды; 4) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі кемінде 1 құрайды%; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 50%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады;	1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	6) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (ағымдағы және жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш) барлық қарыздары сомасының лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 60% - дан аспауға тиіс. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 5-тен аспайды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы кемінде 3% оң мәнге ие. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 50% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 11) бір сатып алушыға сатылатын өнімнің үлесі 20% аспайды; 12) бір жеткізушіден сатып алынатын шикізаттың үлесі 20% аспайды.	
5	Төмендегі талаптардың 8 сәйкестігі: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезіндегі кепілгердің немесе кепілгердің) ағымдағы саладағы (лизинг алушы/аванс -	1.1

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін сала) жұмыс тәжірибесі кемінде 3 жыл; 2) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілігі кезінде) шоғырландырылған меншікті капиталы; активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 20% құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы соңғы 2 жылдағы жалпы оң. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) лизинг алушының/аванстық алушының/аппликанттың (кепілгер немесе кепілгер толық ортақ жауапкершілік кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні кемінде 25%. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (ағымдағы және жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш) барлық қарыздары сомасының лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 80% - дан аспауға тиіс. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің)шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 6-дан аспайды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды;	

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні 1-ден кем емес. Есепке лизинг алушының/аванс-алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 10) таза пайданың кем дегенде 30% - ы меншікті капиталға қайта инвестицияланады. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
6	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезіндегі кепілгердің немесе кепілгердің) ағымдағы саладағы (лизинг алушы/аванс - алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін сала) жұмыс тәжірибесі кемінде 2 жыл; 2) лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған меншікті капиталы активтердің шоғырландырылған сомасының кемінде 10% - % құрайды; 3) шоғырландырылған меншікті капиталды ұлғайту динамикасы өткен жылы жалпы оң болды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 4) лизинг алушының/аванстық алушының/аппликанттың (кепілгер немесе кепілгер толық ортақ жауапкершілік кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 5) соңғы аяқталған есепті жылдағы таза пайда сомасының қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасына қатынасы көрсеткішінің мәні 25% - дан кем. Қарыздар бойынша жиынтық төлемдер сомасының есебіне инвестицияларға нысаналы мақсатпен алынған және алуға жоспарланатын қарыздар бойынша сыйақы және негізгі борыш қабылданады. Есепке лизинг	1.2

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 6) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (ағымдағы және жоспарланатын қарыздар бойынша негізгі борыш) барлық қарыздары сомасының лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың меншікті капиталына қатынасы көрсеткішінің мәні 100% - дан аспауға тиіс. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 7) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні 7-ден аспайды. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады. Айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды; 8) ағымдағы өтімділік коэффициентінің мәні кемінде 0,8. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады; 9) алдыңғы кезеңмен салыстырғанда кірістің шоғырландырылған мәнінің динамикасы оң мәнге ие. Есепке лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгердің немесе кепілгердің) шоғырландырылған қаржылық деректері қабылданады.	
7	Барлық келесі талаптарға сәйкестік: 1) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың (толық ортақ жауапкершілік кезіндегі кепілгердің немесе кепілгердің) ағымдағы саладағы (лизинг алушы/аванс - алушы кредиттелетін қызметті қаржыландыру үшін сала) жұмыс тәжірибесі кемінде 1 жыл; 2) лизинг алушының/аванс алушының/аппликantтың шоғырландырылған меншікті капиталы (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгер немесе кепілгер); 3) лизинг алушының/аванстық алушының/аппликantтың (кепілгер немесе кепілгер толық ортақ жауапкершілік	1.3

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
	кезінде) шоғырландырылған таза пайдасының рентабельділігі оң мәнге ие; 4) TFD/EBITDA коэффициентінің мәні (лизинг алушының/аванс алушының/аппликанттың (толық ортақ жауапкершілік кезінде кепілгер немесе кепілгер) шоғырландырылған қаржылық деректері негізінде есептелген; айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздар бойынша берешек есепке алынбайды) 8-ден аспайды.	
	8 Қарыз алушының қаржылық жағдайының басқа санаттарына сәйкес келмеуі.	1.4
Сақтандыру қорғанысы қолданылатын лизинг / аванс бойынша кепілдер	1 Жақсы: қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 70% құрайды.	0.7
	2 Қанағаттанарлық: Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 50% - % құрайды; 2) қаржыландыру сәтінде кепілге қабылданатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ оларды бұғаттау тетігін қолдана отырып, келісімшарттар бойынша болашақта түсетін ақшаның (эскроу шотына ұқсас) жиынтық нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 70% - % құрайды; 3) қаржыландыру сәтінде кепілге алынатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ болашақта келісімшарттар бойынша келісімшарттар бойынша түсетін ақшаның (оларды бұғаттау тетігінің болуын немесе болмауын ескермей) жиынтық нарықтық құны деректер таратылған барлық міндеттемелер сомасының кемінде 100% - % құрайды кепілдер.	0.8
	3 Қанағаттанарлық емес: Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) қаржыландыру кезінде кепілге алынатын жылжымайтын мүлік түріндегі кепілдердің нарықтық құны осы кепілдер қолданылатын барлық міндеттемелер сомасының кемінде 30% құрайды;	0.9

Өлшемшарт		Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
		2) қаржыландыру сәтінде кепілге алынатын немесе болашақта түсетін жылжымайтын мүлік, жылжымалы мүлік, көлік түріндегі кепілдердің, сондай-ақ болашақта келісімшарттар бойынша келісімшарттар бойынша түсетін ақшаның (оларды бұғаттау тетігінің болуын немесе болмауын ескермей) жиынтық нарықтық құны деректер таратылған барлық міндеттемелер сомасының кемінде 50% - % құрайды кепілдер.	
	4	Қамтамасыз етусіз. Қалған өлшемшарттарға сәйкес келмеу.	1
Кредиттік тарих (қосалқы қарыз алушыны/кепілгерді ескере отырып)	1	Қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің) міндеттемелер бойынша соңғы 36 айда 30 күннен астам мерзімге кешіктірілуінің кредиттік тарихында болмауы. Ақпарат көзі: Бірінші кредиттік бюро АҚ есебі, банктерден және басқа да кредиттік ұйымдардан анықтамалар.	0.8
	2	Қарыз алушының (қосалқы қарыз алушының, кепілгердің немесе кепілгердің толық ортақ жауапкершілік кезінде) міндеттемелер бойынша соңғы 12 айда 30 күннен астам мерзімге кешіктірілуінің кредиттік тарихында болмауы не Қарыз алушы жаңадан құрылған және БКБ есебі жоқ. Ақпарат көзі: Бірінші кредиттік бюро АҚ есебі, банктерден және басқа да кредиттік ұйымдардан анықтамалар.	1
	3	Қалған өлшемшарттарға сәйкес келмеу.	1.5

- «экспорттық аккредитивтерді сақтандыру» өнімі бойынша,
- «шетелдік банктер берген банктік кепілдіктерді сақтандыру» өнімі бойынша:

Өлшемшарт	Өлшемшарттарға сәйкестік сипаттамасы	Тәуекел дәрежесіне әсер ететін факторларды ескеретін коэффициенттер
Жоғары сенімділік (1)	Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша «BB -» төмен емес рейтингі бар; 2) рейтингі «B -» төмен емес, бірақ ұлттық реттеуші ел экономикасы үшін жүйелі маңызды деп танитын банктер мен қаржы ұйымдары; 3) Мемлекеттің қатысуымен 50% - дан астам банктер (Ресей Федерациясы мен Беларусь Республикасының банктерінен басқа).	0.70
Орташа сенімділік (2)	Келесі талаптардың кем дегенде біреуіне сәйкестік: 1) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша «B+» - тен «B -» - ке дейінгі рейтингі бар; 2) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша рейтингі жоқ немесе «B-» төмен рейтингі бар, бірақ мынадай белгілерге сәйкес келетіндер: - Standard&Poor's шкаласы бойынша «A -» төмен емес рейтингі бар резидент дочстің 10% - дан астам еншілес ұйымы болып табылатын	1.00

	және контрагенттің атауы толығымен немесе бір бөлігінде жалғыз акционердің фирмалық атауынан (брендінен) тұрады; 3) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша рейтингі жоқ немесе «В-» төмен рейтингі бар, бірақ мынадай белгілерге сәйкес келетіндер: - активтер мөлшері бойынша ТОП-3-ке кіретін банктер, қаржы ұйымдары; - қаржы нарығын ұлттық реттеушінің талаптарын бұзбағандар; - қаржылық көрсеткіштердің нашарлау белгілері жоқ; 4) Standard&Poor ' s шкаласы бойынша рейтингі жоқ немесе «В-» төмен рейтингі бар, бірақ мынадай белгілерге сәйкес келетіндер: - ірі халықаралық холдингтің, конгломераттың 25% және одан да көп еншілес ұйымы болып табылатын банктер; - қаржы нарығын ұлттық реттеушінің талаптарын бұзбағандар; - қаржылық көрсеткіштердің нашарлау белгілері жоқ; 5) Мемлекеттің қатысуы бар банктер.	
Сенімділігі төмен (3)	Осы кестенің «сенімділігі орташа» санатында көрсетілгендерді қоспағанда, Standard&Poor's шкаласы бойынша рейтингі жоқ немесе «В-» төмен рейтингі бар.	1.40

* Кестеде Standard&Poor ' s рейтингінің градациясы көрсетілген, бұл басқа агенттіктердің рейтингтік бағаларының тиісті деңгейін пайдалануды жоққа шығармайды.

Келісімдеу парағы

Жоба бойынша: «Қазақстанның Экспорттық-кредиттік агенттігі» акционерлік қоғамының тарифтік саясаты

Әзірлеуші: Актуарийлер қызметі

ІНҚ иесі: Актуарийлер қызметі

Лауазымның атауы	Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	Қолы	Қол қойылған күні
Тәуекелдерді басқару департаментінің директоры	Шабарбаева Л. Г.		
Құқықтық қамтамасыз ету департаментінің директоры	Нурмухамбетов С.К.		
Комплаенс-қызметінің басшысы	Жакаева А.С.		
Басқарушы директор-Департамент директоры	Куанбаев Э.Б.		
Кредиттік талдау департаментінің директоры	Молжигитов А.Р.		
Сақтандыру және кепілдік департаментінің директоры	Нуранов Д.А.		
Талдау және жобалық басқару департаментінің директоры	Темиржанов Т.Р.		

Актуарий _____ Р. Тлеукенова
(қолы)